

40 lat minęło...

**Monografia z okazji 40-lecia Zespołu
Szkół Ogólnokształcących nr 16
z Oddziałami Integracyjnymi
im. Józefa Piłsudskiego
w Gorzowie Wielkopolskim**

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi im. Józefa Piłsudskiego
w Gorzowie Wielkopolskim

40 lat minęło...

Autorzy: Kacper Błaszczyk, Marcin Krupa, Krystyna Pogorzelska

Redakcja i korekta: Aneta Buchmiet, Natalia Górowska

Materiał opracowano na podstawie kronik szkolnych, kronik Szkolnego Klubu Sportowego oraz relacji nauczycieli. Zdjęcia pochodzą z archiwum szkoły oraz z prywatnych archiwów nauczycieli.

Gorzów Wielkopolski 2022

Spis treści

Z dziejów szkoły	4
Trudne początki.....	4
Organizacja Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 16	10
Wybór patrona szkoły	13
Działalność szkoły na przestrzeni lat.....	16
Działalność uczniowska	16
Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi im. Józefa Piłsudskiego obecnie	42
Działalność projektowa	42
Działalność szkoły w czasie pandemii.....	51
Działalność biblioteki szkolnej.....	54
Wspomnienia Pani Krystyny Pogorzelskiej, wieloletniej nauczycielki i dyrektor naszej szkoły	59
Kadra nauczycielska w latach 1981 - 2022:	67
Dyrektorzy i wicedyrektorzy szkoły:	69
Spis ilustracji	70

Z dziejów szkoły

Trudne początki

Szkoła Podstawowa nr 16 z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim przy ulicy Dunikowskiego 5 oficjalnie rozpoczęła swoją działalność wyjątkowo 2 października 1981 r. Otwarcie szkoły w tradycyjnym terminie 1 września nie było możliwe, ponieważ budynek był jeszcze w budowie. Na tę szkołę wyczekiwali nie tylko mieszkańcy osiedla Staszica, ale i duża część całego Gorzowa Wielkopolskiego. Szkoły Podstawowe nr 11 i 15 były przepelnione, dlatego tak bardzo zależało wszystkim na jak najszybszym oddaniu w użytkowanie nowego kompleksu budynków. W pracy przy budowie brało udział 200 pracowników. Pomagali wszyscy: wojsko, hufiec OHP, nauczyciele, rodzice i dzieci. Już w maju było wiadomo, że rozpoczęcie roku szkolnego nie odbędzie się w klasycznym terminie, istniał bowiem dopiero jeden segment (A), ostatecznie szkołę otwarto zgodnie z planem, czyli miesiąc później.

Rys. 1. Budynek szkoły, stan w maju 1981r.

Budynek został oddany 01.10.1981 r., jednak tego dnia nie odbyły się żadne zajęcia szkolne, było jeszcze bardzo dużo drobnych spraw remontowych, które wymagały poprawy. Tego dnia dyrekcja i grono pedagogiczne przywitało uczniów klas I-VII. Uczniowie wraz z rodzicami zwiedzali nowy budynek, a pomimo że oddane były tylko trzy bloki, to wśród korytarzy szkolnych można się było zgubić. Jak możemy przeczytać w *Gazecie Lubuskiej* z tamtego okresu: „Jest to jakby nie było największa placówka w województwie”.

Choć szkoła była duża, nie posiadała jednak wielu ważnych elementów, nie było hali sportowej, boiska szkolnego, przedszkola czy gabinetów administracji szkoły. Część z tych pomieszczeń miała się mieścić w kolejnym bloku, który według założeń powinien powstać do końca listopada, ostatecznie został oddany w lutym 1982 r.

Do szkoły 05.10.1981r. zapisanych było 1117 uczniów podzielonych na 41 oddziałów i 131 uczniów w ośmiu ogniskach przedszkolnych. Było aż 10 pierwszych klas, a pierwsi absolwenci mieli opuścić mury szkoły dopiero w 1983 r.

Rys. 2. Jeden z pierwszych oddziałów przedszkolnych przy Szkole Podstawowej nr 16

Personel szkoły liczył 51 nauczycieli (w tym 33 magistrów), dwie panie woźne, a także 18 osób z obsługi (połowę stanowił personel stołówki). Pierwszym dyrektorem placówki została pani mgr Łucja Wilczyńska, a pierwszym wicedyrektorem - mgr Stanisław Sasiadek.

Po uruchomieniu budynku nie ustały problemy organizacyjne. Ze względu na tymczasowy brak biblioteki, 7000 książek poumieszczanych było w różnych gabinetach. Segment A oddano w lutym i od razu zabrano się za urządzenie w nim sekcji administracyjnej szkoły. Pracownicy już od rana ochoczo zabrali się za organizację swych stanowisk, a skończyli o 3 w nocy, jednak ze względu na godzinę policyjną kadra musiała czekać do godziny 6 rano, aby opuścić budynek. Przez dwa kolejne dni urządzano bibliotekę szkolną, a wypożyczenie książek rozpoczęło się oficjalnie 15.02.1982 r.

Rys. 3. Pierwsza dyrektor szkoły mgr Łucja Wilczyńska w swoim gabinecie

Problemy pojawiły się także wraz z nadejściem pierwszej zimy. Budynek szkoły borykał się z przeciekami wód gruntowych i opadowych. Łącznik piwniczny był ciągle zalany, dziennie wylewano z niego ponad 500 wiader wody!

Wiosną zajęcia wychowania fizycznego przeniosły się z korytarzy piwnicy na zewnątrz. Przy szkole nadal nie było boiska sportowego, zajęcia odbywały się na placu przed szkołą, co było bardzo niebezpieczne ze względu na poruszające się tam, pomimo zakazu wjazdu, samochody.

Choć niedogodności doskwierały, szkoła działała i realizowała swoje zadania edukacyjne, a już w kwietniu do zespołu dołączyła mgr Krystyna Kopacz, która została zastępcą dyrektora i jednocześnie wiodła prym w nauczaniu początkowym.

Pierwszy rok szkolny dobiegał końca. Opóźnienia spowodowane październikowym rozpoczęciem nauki nadrabiano w wolne soboty. Taka sytuacja trwała aż do marca, ale ostatecznie pierwszy rok nauki w Szkole Podstawowej nr 16 zakończyło 1117 uczniów, z czego 1075 uzyskało promocję do następnej klasy. Ogólna frekwencja pierwszego roku nauczania wyniosła 93,94%.

Kolejny rok szkolny 1982/1983 rozpoczął się już pierwszego września, ale nie w formie zgodnej z powszechnym wyobrażeniem. Dalej nie było sali gimnastycznej ani boiska szkolnego, więc oficjalna część uroczystości miała miejsce na placu przed szkołą.

Rys. 5. Uczniowie 01.09.1982 r. na placu przed szkołą

Rys. 4. Uczennice klas IV czekające na przydział do poszczególnych klas

Organizacja szkoły w drugim roku, pomimo pewnych mankamentów, wyglądała zdecydowanie lepiej. Wszystkie segmenty i łączniki były już oddane do użytku, co pozwoliło uruchomić zarówno świetlicę, która zajęła pomieszczenie po dawnej prowizorycznej bibliotece, jak i wyczekiwaną przez wszystkich stołówkę, żywiącą 600 dzieci. W październiku szkoła

wzbogaciła się o magnetowid i obwód telewizji zamkniętej. W listopadzie wyposażono także pracownię techniczną w wieloczynnościową maszynę i tokarkę.

W drugim roku szkolnym szkoła zaczęła odnosić pierwsze sukcesy i to zarówno w sporcie, jak i w nauce. Szkoła Podstawowa nr 16 zajęła I miejsce w turnieju piłki nożnej ogólnie i turnieju piłki nożnej rocznika 1970, także I miejsce za masowy udział w VIII Biegu Słowiańskim, a I miejsce w wojewódzkim etapie konkursu matematycznego zdobyła uczennica Agnieszka Wasiak. Świetny wynik osiągnęła także Elżbieta Mordacz, zajmując III miejsce w wojewódzkim etapie konkursu historycznego.

Na pewno ważnym wydarzeniem w życiu szkoły były odwiedziny ówczesnego ministra oświaty i wychowania Bolesława Farona. Wizyta odbyła się 10.06.1983 r.

Rys. 6. Najlepsza w województwie matematyczka Agnieszka Wasiak otrzymuje wzorowe świadectwo z rąk dyrektor szkoły

Drugi rok szkolny nasi uczniowie zakończyli, plasując się w czołówce szkół w Gorzowie Wielkopolskim. Nic więc dziwnego, że w kolejnym roku do szesnastki zapisano jeszcze większą ilość dzieci. W trzecim roku działalności do szkoły uczęszczało łącznie 1806 uczniów mieszczących się w 70 klasach! W związku z tym przybyło także nauczycieli, tym samym grono pedagogiczne liczyło już 93 nauczycieli. Lekcje w szkole odbywały się na dwie zmiany.

Rys. 8. Wizytacja ministra oświaty i wychowania. Na pierwszym planie pani dyrektor Łucja Wilczyńska i minister Bolesław Faron

Rys. 7. Część grona pedagogicznego, rok szkolny 1982/1983

Szkoła stawała się coraz bardziej zorganizowana. Do użytku oddano w końcu boisko przy szkole, które służyło uczniom zarówno do zajęć sportowych lekcyjnych i pozalekcyjnych, jak i do organizowania wszelkiego rodzaju uroczystości. Powołano także komitet rodzicielski z prawdziwego zdarzenia, który miał zacieśniać współpracę pomiędzy rodzicami, uczniami i nauczycielami.

Pomimo początkowych trudności życie szkolne intensywnie się rozwijało. Uczniowie wielokrotnie odnosili duże sukcesy w sporcie czy nauce. Każdy kolejny rok przynosił pozytywne emocje i chęć dalszej pracy, a szkoła wytrwale podążała w dobrym kierunku, o czym będzie mowa dalej.

Organizacja Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 16

Szkoła Podstawowa nr 16 cały czas prężenie działa, jest ona aktualnie częścią Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 16. Po przemianach ustrojowych w 1989 r. i wejściu w życie w 1991 r. ustawy o systemie oświaty i wychowania, zarząd miasta Gorzowa Wielkopolskiego złożył projekt ustawy w sprawie reorganizacji Szkoły Podstawowej nr 16 w Gorzowie Wielkopolskim i utworzenia w niej Liceum Ogólnokształcącego nr 8. Od 01.09.1995 r. przy ulicy Dunikowskiego 5 znajdował się Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 6. Rada Miejska taką decyzję argumentowała na wiele sposobów. Stale rozwijające się osiedle Staszica, duży budynek szkolny oraz malejąca liczba uczniów od roku szkolnego 1998/1999 stały się istotnym czynnikiem przemawiającym za tym, aby utworzyć liceum. Nie bez znaczenia też był fakt,

Rys. 9. Uczniowie starający się o przyjęcie do VIII liceum, nowej szkoły średniej w Gorzowie Wielkopolskim, na egzaminie wstępnym

że Szkoła Podstawowa nr 16 posiadała w tamtym czasie kadre pedagogiczną, która miała kompetencje i kwalifikacje do nauczania w liceum.

Od 01.09.1995 r. naukę w 4 klasach rozpoczęli uczniowie VIII liceum. Oczywiście, przyjscie uczniów do nowej placówki wiązało się z otrzęsinami, które odbyły się 26.09.1995 r. Każda klasa miała przebrać się w ubrania w konkretnym kolorze. Jak zwyczajowo na każdych otrzęsinach, pierwszoklasiści mieli zaśpiewać piosenkę, a także wypić trochę mleka. Imprezie towarzyszyły scenki na wesoło, przeprowadzono również konkurs plastyczny, polegający na narysowaniu swojego wychowawcy. Najlepsi okazali się uczniowie klasy Ic, wychowankowie Pani Marty Tomczak.

Naturalnym było, że ci młodzi ludzie cztery lata później podejda do egzaminu dojrzałości i jako pierwsi absolwenci VIII Liceum Ogólnokształcącego w Gorzowie Wielkopolskim opuszczą mury naszej szkoły. Pierwsze egzaminy pisemne odbyły się w dniach 11-12.05.1999 r., do których przystąpiło 107 osób, a uroczyste pożegnanie maturzystów odbyło się 01.06.1999 r.

Wraz z reformą oświaty przyszła kolejna zmiana w naszej szkole. Rada Miejska w Gorzowie Wielkopolskim dnia 31.03.1999 r. postanowiła utworzyć publiczne Gimnazjum nr 8 przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Gorzowie Wielkopolskim. Uchwała weszła w życie z dniem 01.09.1999 r., czyli wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego.

Rys. 10. Uczniowie klasy Ic podczas otrzęsin

Od 01.09.1996 r. do chwili obecnej na mocy uchwały organizuje się w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 16 zespoły integracyjne. Klasy z zespołami integracyjnymi były i są wspólną formą rozwoju oraz szansą dla dzieci niepełnosprawnych na normalne funkcjonowanie zarówno w szkole, jak i później w społeczeństwie. Już pierwszy rok działalności zespołów integracyjnych w szkole był bardzo intensywny. Utworzono je w klasach pierwszych, drugich, siódmych i w klasie pierwszej liceum. W każdym takim oddziale uczyło się 18 osób, z czego 5 stanowili niepełnosprawni. Gabinety dla szkół podstawowych specjalnie zorganizowano na parterze, przy pomieszczeniach pedagoga, lekarza i logopedy, a także przy specjalnie dostosowanych toaletach. Klasa licealna miała swój gabinet na pierwszym piętrze, nie było to jednak przeszkodą, gdyż w tym oddziale nie było dzieci z dysfunkcją kończyn. Szkoła otrzymała pieniądze z Państwowego Funduszu Rozwoju Osób Niepełnosprawnych, za które zakupiono łóżko z osprzętem do ćwiczeń fizycznych. Piłki, specjalne klocki, materace, drabinki, sprzęt do zajęć manualnych przekazała nieodpłatnie Poradnia Wychowawczo-Zawodowa przy ul. Piłsudskiego. W szkole stworzono podjazdy, które miały ułatwić poruszanie się uczniom niepełnosprawnym. Złożono także prośbę o dofinansowanie na mikroautobus, którym niepełnosprawne ruchowo dzieci miały dojeżdżać do szkoły. Placówka cieszyła się ogromnym zainteresowaniem rodziców niepełnosprawnych dzieci.

Rys. 11. Pierwszy egzamin maturalny odbył się 11.05.1999 r. na sali gimnastycznej, do egzaminu przystąpiło 107 osób

Sceptycznie nastawieni do tego pomysłu okazali się rodzice pozostałych dzieci, jednak bardzo szybko zorientowali się oni, że pomysł klas zintegrowanych przynosi same pozytywne efekty.

Powstanie zespołów integracyjnych w szkole wiązało się z zatrudnieniem specjalistycznej kadry. W pierwszym roku zajęli się tym: pedagog, pedagog specjalny, a także czworo innych nauczycieli, którzy byli w trakcie uzyskiwania specjalizacji w tej dziedzinie.

Do dziś nasza szkoła jest placówką integracyjną. Pomaga uczniom w każdy możliwy sposób. Do szkoły dzieci są dowożone i odwożone busem specjalnie przystosowanym do osób z niepełnosprawnością ruchową. Do głównego wejścia szkoły prowadzi podjazd dla osób niepełnosprawnych, a w bloku B funkcjonuje winda, która pomaga przemieszczać się między piętrami. Dodatkowo kadre stanowią specjaliści z wielu dziedzin: logopeda, pedagogzy, pedagogzy specjalni czy fizjoterapeuci.

Wybór patrona szkoły

Wybór patrona to dla każdej szkoły wielkie wydarzenie. Patron jest podstawą, wokół której tworzy się program wychowawczy szkoły. Nic więc dziwnego, że wybór ten jest trudny, wymaga wielu lat przemyśleń i wielu głosów. Podobnie było i w przypadku naszej szkoły.

W *Gazecie Lubuskiej* z roku 1981, kiedy oddawano budynek szkoły do użytku, możemy wyczytać, że proponowano obrać patronem generała Władysława Sikorskiego. Kandydaturę generała uzasadniano tym, że był wielkim politykiem i żołnierzem, pierwszym premierem Polski na uchodźstwie, a także człowiekiem, który kierował oddziałami polskimi w czasie II wojny światowej w momencie ucieczki i internowania rządu Sanacji. Nie zdecydowano się jednak na tę wspaniałą osobistość.

Po rozpoczęciu działalności szkoły wznowiono refleksje nad wyborem patrona. Pod uwagę brano był Karol Szymanowski - polski pianista, kompozytor, pedagog i pisarz. Choć to osobistość również wspaniała, to jednak Szymanowski nie dostąpił zaszczytu umieszczenia go na sztandarach gorzowskiej szkoły.

Temat wyboru patrona wrócił w styczniu 1983 r. Jak możemy wyczytać w kronice szkoły, pod uwagę brano dwie postacie. Pierwszą z nich był wybitny polski poeta pochodzenia żydowskiego, Julian Tuwim. Drugi, zapewne mniej znany, Władysław Korsak, był polskim działaczem politycznym, wiceministrem spraw wewnętrznych, należał także do wolnomularstwa. Ci dwaj kandydaci jednak nie zostali wybrani na patrona.

Lata mijały, a wybór patrona był dalej otwartą kwestią, ostatecznie w roku szkolnym 1989/1990 uczniowie zaproponowali swoich kandydatów na patrona szkoły i odbyło się uroczyste głosowanie nad wyborem tej jakże istotnej sprawy. Kandydatów było 18: Jan Brzechwa, Kazimierz Deyna, Krzysztof Komeda, Mikołaj Kopernik, Jerzy Kukuczka, Andrzej Kurek i Zdzisław Kamiński, Hugo Kołłątaj, Janusz Korczak, Kornel Makuszyński, Jan Matejko, Czesław Miłosz, Cyprian Kamil Norwid, Józef Piłsudski, Stanisław Przybyszewski, Stanisław Staszic, Julian Tuwim, Stanisław Wyspiański, Dzieci Wrzesińskie.

Wybór był bardzo trudny, największe poparcie miało trzech kandydatów: duet telewizyjny Andrzej Kurek i Zdzisław Kamiński, którzy byli prowadzącymi popularno-naukowy program telewizyjny pt. „Sonda” (ich kandydatura została jednak odrzucona przez rodziców ze względu na słabą wiedzę uczniów na temat życia potencjalnych patronów); Stanisław Staszic, od którego pochodzi nazwa osiedla, gdzie znajduje szkoła, oraz Józef Piłsudski, marszałek Polski, naczelnik odrodzonego państwa polskiego.

Dalsze wybory związane były z kampanią wykorzystującą ciekawe hasła. Starsi najbardziej popierali wybór Józefa Piłsudskiego na patrona. Głosili hasła: „Pierwszy raz możesz wybrać, wybierz Piłsudskiego”, „Głosuj na Józefa Klemensa Piłsudskiego - człowieka niesłusznie oskarżonego”. Oprócz tego w szkole często można było usłyszeć słowa pieśni *My, pierwsza brygada*. Także zwolennicy Stanisława Staszica popierali swojego

Rys. 12. Uroczystość nadania szkole patrona

kandydata hasłem: „Jest osiedle, jest ulica i Sopolica - więc niech będzie i szkoła im. Staszica”. Ostatecznie spośród tych najpopularniejszych kandydatów największą ilość głosów zdobył marszałek Józef Piłsudski. Od roku 1989 Szkoła Podstawowa nr 16 dumnie nosi imię swojego patrona i co roku w listopadzie, wraz ze świętem odzyskania niepodległości, świętuje Dzień Patrona.

Wybór patrona wiązał się z oficjalną uroczystością. Na szkolnych korytarzach widniały liczne gazetki poświęcone postaci marszałka Józefa Piłsudskiego, a także wystawa pt. „Historia orła polskiego”. Na wystawach można było zobaczyć ciekawe dokumenty, medale, plakaty, karty pocztowe, hafty i inne rzeczy nawiązujące do historii polskiego godła, a także portrety i popiersia marszałka, militaria związane z historią legionów, numery *Kuriera Wileńskiego* z 1935 roku, które informowały o śmierci naczelnika, a także liczne fotografie związane z postacią Józefa Piłsudskiego. Obie wystawy można było podziwiać dzięki Bronisławowi Tokarczukowi, Andrzejowi Stankowskiemu i Zbigniewowi Szafkowskiemu, którzy udostępniłi te przedmioty ze swoich prywatnych zbiorów. W uroczystościach brali udział uczniowie, którzy przedstawiali różnego rodzaju osiągnięcia sportowe, a także zapewnili oprawę artystyczną.

Szkoła otrzymała sztandar z Józefem Piłsudskim dzięki współpracy rodziców, nauczycieli i przyjaciół. Ewa i Wiesław Strebejkowie przygotowali projekt sztandaru, a pani

Rys. 13. Uczniowie składają śluby na sztandar. Uroczystość nadania patrona

Jadwiga Nowicka, ucząca plastyki, starannie sztandar wyhaftowała. Jeden z rodziców, pan Korczewski, przygotował okucie sztandaru, zaś Zofia Bilińska wykonała jego koronę. Tak oto powstał okazały sztandar Szkoły Podstawowej nr 16 im. Józefa Piłsudskiego. Praca nad nim była dowodem, że zaangażowanie wszystkich grup, tworzących społeczność szkolną, może przynieść tak wspaniałe rezultaty. Bo to właśnie uczniowie, rodzice, nauczyciele i przyjaciele dbają o to, aby wspólnie realizować idee powszechnej nauki.

Działalność szkoły na przestrzeni lat

Działalność uczniowska

Uczniowie Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 16 im. Józefa Piłsudskiego od samego początku aktywnie uczestniczyli w życiu szkoły. Już w pierwszym roku działalności placówki w szkole powstała drużyna harcerska „Orkan”, która jako pierwsza reprezentowała naszą szkołę poza jej murami. W dniach 26-28 marca 1981 r. 30 harcerzy z naszej szkoły wzięło udział w rajdzie „Pod Arsenalem” w Warszawie.

W szkole funkcjonuje także gromada zuchowa „Łaziki”. 18 Gorzowska Gromada Zuchowa „Łaziki” została powołana 6 września 2018 roku rozkazem nr L13/2018 Komendantki Hufca Związku Harcerstwa Polskiego w Gorzowie Wielkopolskim- hm. Martę Czerepowicką. Drużynową została pwd. Marzena Tomczyk. Funkcję Przybocznej 18 GGZ „Łaziki” pełniła dh. Nikola Wasilewska, uczennica SP 16 (obecnie absolwentka naszej szkoły). Gromada posiada proporzec stworzony przez panią Agnieszkę Mazur i jej syna - Michała Mazura.

Gromada działała na terenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 16 do końca grudnia 2020 r., zrzeszając w swoich szeregach uczniów klas I-III szkoły podstawowej, a także angażując w swoją działalność rodziców zuchów i uczniów ZSO 16. Aktualnie działalność Gromady jest zawieszona m. in. w związku z pandemią COVID-19.

Drużyna zaangażowała się w akcje szkolne, lokalne, krajowe oraz wsparła realizację projektów realizowanych w szkole w ramach Erasmus+ („Don't give up!”, „GIANTS”).

Wśród największych sukcesów Gromady znaleźć można między innymi:

- I miejsce w ogólnopolskim konkursie "Lato z finansami" zorganizowanym przez Komendę Główną ZHP wspólnie z Warszawskim Instytutem Bankowości w kategorii zuchy i harcerze,
- II miejsce w konkursie „Nasze bezpieczne ferie zimowe” zorganizowanym przez Referat Zuchowy Chorągwi Ziemi Lubuskiej,

- III miejsce w konkursie „Pluszowy Miś” zorganizowanym przez Referat Zuchowy Chorągwi Ziemi Lubuskiej,

- wyróżnienie w konkursie z okazji Dnia Pluszowego Misia zorganizowanym przez Referat Zuchowy Chorągwi Ziemi Lubuskiej.

Łaziki osiągały także sukcesy indywidualne w konkursach plastycznych i fotograficznych.

18 GGZ wzięła udział w dwóch Złotach Gromad Zuchowych - w Międzyrzeczu oraz Gorzowie Wielkopolskim. Uczestniczyła też w obozie letnim pod namiotami w Łukęcinie. Integrowała się i uczyła samodzielności podczas biwaków. Podczas zbiórek zuchy zdobyły mnóstwo stopni oraz sprawności indywidualnych i grupowych, rozwijając swoje zainteresowania, wiedzę i umiejętności z różnych dziedzin. Wzięliśmy także udział w Festiwalu Piosenki Harcerskiej i Zuchowej „gi- Tarka” w Witnicy.

Zuchy zorganizowały kilka zbiórek publicznych oraz kiermaszy w szkole. Dzięki pracy własnej, wsparciu okolicznych mieszkańców, rodziców, dyrekcji szkoły i nauczycieli możliwe było zebranie środków, dzięki którym Łaziki między innymi pojechały na wycieczkę do Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego. Otrzymaliśmy także w prezencie gry karciane i planszowe od Stowarzyszenia Novum. Sami pozyskaliśmy wiele gier, realizując projekt w ramach Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych.

Rys. 14. Gromada zuchowa „Łaziki”

Współpraca z dyrekcją szkoły, nauczycielami oraz rodzicami Łazików pozwoliła zrealizować wiele wspaniałych przedsięwzięć, które nie stałyby się realne bez ich pomocy.

Łaziki wspierały szkołę podczas Dni Otwartych dla przyszłych uczniów klas pierwszych Szkoły Podstawowej nr 16 oraz Dnia Patrona Szkoły. Gromada uczestniczyła w wydarzeniach państwowych, takich jak: Święto Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, a także porządkowała opuszczone nagrobki na Cmentarzu Komunalnym w Gorzowie Wielkopolskim.

Wśród akcji cyklicznych dużym zainteresowaniem cieszyły się szczególnie *Aktywne przerwy*, podczas których uczniowie klas I-III mogli spędzić czas, bawiąc się, tańcząc i pływając razem z Łazikami. Przerwy na sprzątanie prowadzone przez zuchy zaangażowały wielu uczniów w dbanie o czystość terenu dookoła szkoły. Akcją, która rozwijała się, było też *Czytanie na dywanie* podczas długich przerw śródlekcyjnych na korytarzu szkolnym. Bajki czytały zuchy, pozwalając słuchaczom na relaks oraz wyciszenie się i poznanie nowych bajek i baśni.

Rys. 15. Jasełka, rok szkolny 2000/2001

Od 1996 roku w szkole istniał szkolny teatrzyk „Kubuś”, w jego skład wchodził uczniowie klas I-III szkoły podstawowej. Teatrzyk był świetną formą integracji uczniów, zwłaszcza niepełnosprawnych. Do teatrzyku mógł zapisać się każdy, kto tylko miał na to ochotę.

Działalność teatrzyku, a także ogólnie klas I-III, wiąże się do dziś z przedstawieniami z okazji różnych świąt i uroczystości. Jasełka, Dzień Mamy i Taty, pasowanie na ucznia czy pożegnanie jesieni to tylko parę z wielu uroczystości, w których udział brali i biorą nasi wspaniali uczniowie najmłodszych klas.

Rys. 16. Pani dyrektor Krystyna Pogorzelska pasuje pierwszoklasistów na uczniów

Rys. 17. Uczniowie klas I-III z teatrzyku „Kubuś” po przedstawieniu pt. „Kopciuszek” w przedszkolu nr 21

Nieodłączną coroczną tradycją w naszej szkole od samego początku jej działalności jest egzamin na kartę rowerową. Już od pierwszych lat funkcjonowania szkoły wydarzenie to cieszyło się ogromnym zainteresowaniem wśród uczniów i do dzisiaj wzbudza ogromne emocje. W obecnym roku szkolnym (2021/2022) egzamin ten cieszył się szczególnym zainteresowaniem, wzięły w nim udział klasy 5 i 6. Szczególnie klasy 6 były podekscytowane egzaminem, ponieważ wyczekiwały na niego 2 lata.

Rys. 18. Egzamin na kartę rowerową, rok szkolny 1982/1983

Rys. 19. Egzamin na kartę rowerową rok szkolny 2021/2022

Nasza szkoła już od 2003 r. należy do kręgu europejskich szkół, które dbają, szanują i promują kulturę zachodnioeuropejską, jednocześnie rozpowszechniając wśród uczniów zachowania i tradycje innych krajów. W kwietniu 2003 r. szkoła wzięła udział w projekcie zorganizowanym przez Urząd Wojewódzki. Projekt miał na celu zaangażowanie szkół ponadgimnazjalnych w promocję jednego konkretnego państwa z Unii Europejskiej, wszystko było powiązane z przystąpieniem Polski w 2004 r. do UE. Naszej szkole przypisano Irlandię. 16.04.2003 r. uczniowie VIII LO zaprezentowali program wokalnno-taneczny powiązany z Irlandią. Zadanie, choć trudne, nie stanowiło problemu dla naszych uczniów, część z nich bowiem tworzyło grupę wokalną. Wykonano utwory „Sometimes” i „Kocham Cię jak Irlandię”. Przedstawiciele naszej szkoły wzięli także czynny udział w spotkaniu z ówczesnym prezydentem Polski, Aleksandrem Kwaśniewskim, które miało miejsce w Gorzowie 08.05.2003 r. Na spotkaniu tym pan prezydent apelował do gorzowskiej młodzieży o udział w wyborach referendalnych, które odbyły się 7 i 8 czerwca. Przekonywał na spotkaniu o istocie i konieczności przystąpienia Polski do UE i wynikających z niej korzyści. Jego wystąpienie cieszyło się dużym zainteresowaniem wśród uczniów.

Rys. 20. Uczniowie i nauczyciele z VIII LO przy ZSO 16, a także pracownicy Urzędu Wojewódzkiego

Rys. 22. Wycinek z gazety opisujący udział naszej szkoły w projekcie Urzędu Wojewódzkiego

Rys. 21. Uczniowie naszej szkoły na spotkaniu z prezydentem Aleksandrem Kwaśniewskim

Rys. 23. Nauczyciel niemieckiego, pani Agnieszka Kołosowska-Giordano promuje i zaprasza wszystkich

Rys. 24. Uczniowie klasy 5a świętują Dzień Języków Obcych, rok szkolny 2021/2022

Od roku 2006 wprowadzono do harmonogramu imprez szkolnych Europejski Dzień Języków Obcych, który obchodzi się 26 września w całej Unii Europejskiej. Łączy się z tym m. in. organizacja konkursu wiedzy o krajach anglojęzycznych i niemieckojęzycznych. Uroczystość ta już od samego początku jest obchodzona w naszej szkole na różna sposoby z wielkim zaangażowaniem. Jest to świetna integracja uczniów i nauczycieli, a jej głównym celem jest popularyzowanie nauki języków obcych wśród dzieci i młodzieży.

Uroczystość trwa cały dzień, uczniowie i nauczyciele przygotowują potrawy z całego świata, przebierają się w różnego rodzaju stroje, reprezentując tym samym poszczególne kraje. Zarówno dla uczniów, jak i dla nauczycieli przewidziane są co roku konkursy dotyczące wiedzy o językach i państwach z całego świata. Dodatkowo uczniowie co roku tańczą popularny taniec „belgijkę”. Dzień Języków Obcych to wspaniała integracja powiązana z nauką, która od samego początku jest chętnie inicjowana w naszej szkole.

Najciekawszą formą aktywności szkolnej i jednocześnie najbardziej wyczekiwaną przez wszystkich uczniów jest wycieczka szkolna. Nasza szkoła już od pierwszych lat swojej pracy zwraca na tę działalność szczególną uwagę, zarówno jeśli chodzi o wycieczki jednodniowe, jak i o wycieczki kilkudniowe. Pierwsze wycieczki szkolne ze względu na sytuację polityczną odbywały się na terenie kraju, jednak z czasem, po 1989 r., szkoła zaczęła organizować liczne wyjazdy zagraniczne, do różnych państw europejskich, w tym chociażby do Anglii, Hiszpanii czy Włoch. Te właśnie wycieczki zagraniczne cieszą się największą popularnością wśród naszych uczniów.

*Rys. 25. Uczniowie VIII LO na dziedzińcu klasztoru benedyktyńskiego.
Wycieczka do Włoch 18-25.03.1997 r.*

W latach 2001-2012 dodatkowo co roku odbywała się wycieczka szkolna do Berlina pod hasłem „Świąteczny Berlin”. Wycieczka ta, jak sama nazwa wskazuje, miała miejsce w okolicach świąt Bożego Narodzenia. Uczniowie zwiedzali miasto, muzea, jarmark bożonarodzeniowy, a także mogli osobiście doświadczyć świątecznej atmosfery panującej w Berlinie.

Rys. 26. Jedna z cyklicznych wycieczek w ramach projektu „Świąteczny Berlin

Nieodłącznym elementem każdej szkoły, zarówno tej podstawowej, jak i liceum, są bale kończące dany etap edukacji. W naszej szkole organizowano bal licealisty, a także przedmaturalną studniówkę. Imprezy te były hucznie obchodzone i nigdy nie brakowało uczestników.

Pierwsza studniówka miała miejsce 22.01.2000 r. i odbyła się w sali restauracyjnej hotelu Mieszko, gdzie licealiści wraz z zaproszonymi gośćmi, w tym dyrektorem szkoły, panem Andrzejem Stankiem, odtańczyli poloneza, a następnie wygłosili podziękowania dla rodziców. Gospodarzami imprezy byli Magda Pawłowska i Lubosz Amerski. Na studniówce oczywiście odbyły się różnego rodzaju zabawy, między innymi wyłoniono króla i królową balu.

W 2019 r., po ponownej zmianie organizacji szkół i zlikwidowaniu gimnazjów, powrotu do 8- letnich szkół podstawowych i 4- letnich szkół ponadpodstawowych, do naszej szkoły wróciły także bale ósmoklasisty.

Rys. 29. Zakończenie roku szkolnego dla pierwszych absolwentów VIII Liceum Ogólnokształcącego

Rys. 28. Bal ósmoklasisty w 2019 r., pierwszy raz od powrotu 8-letnich szkół podstawowych.

Sport i szeroko rozumiana kultura fizyczna była nieodłącznym elementem życia Szkoły Podstawowej Nr 16 w Gorzowie Wielkopolskim. Zadanie przedstawienia całości tej części historii „Szesnastki” wykracza poza skromne ramy niniejszej publikacji i wymagałoby podjęcia wysiłku odrębnej monografii, aby w pełni przedstawić dokonania kilku pokoleń uczniów i nauczycieli. Niniejszym pragniemy ograniczyć się do tego, by w miarę szczegółowo opisać pierwsze lata rozwoju sportu w placówce przy ul. Dunikowskiego 5, nie zapominając, że każdy kolejny rok, miesiąc i tydzień „dopisuje” nowe doświadczenia i sukcesy do annałów szkolnych. Podstawowym źródłem, na którym oparto niniejszą narrację, są kroniki SKS, prowadzone niegdyś przez panią Annę Marczyk.

* * *

9 października 1983 roku odbyło się zebranie organizacyjne Szkolnego Klubu Sportowego przy SP 16 w Gorzowie Wlkp. Celem klubu było objęcie w placówce systematyczną i zorganizowaną pracą trenerską uczniów utalentowanych ruchowo i zainteresowanych poszczególnymi dyscyplinami sportu. SKS miał stworzyć im właściwe warunki do podnoszenia sprawności fizycznej. Na zebraniu tym wybrano pierwszy zarząd SKS w następującym składzie: przewodniczący – Olek Arkadiusz, zastępcy przewodniczącego – Mariusz Młynarczyk i Joanna Skiba, sekretarzem została Dorota Dymek, skarbnikiem - Waldemar Masłowski. Zarząd uzupełniali jeszcze Joanna Niedziółka (kronikarz) i Artur Orębski, jako przewodniczący komisji rewizyjnej.

Rys. 30. Działalność sportowa ZSO 16 (autor: Marcin Krupa)

Pierwszymi sekcjami szkolnego klubu sportowego w „Szesnastce” były drużyny koszykówki dla dziewcząt oraz chłopców z roczników ’71 i ’72, siatkówki dziewcząt z rocznika 1973, a także piłka ręczna chłopców z rocznika ’73.

Jeszcze we wrześniu, dokładnie 19 dnia tego miesiąca, na stadionie OSiR w Gorzowie odbył się trójbój lekkoatletyczny klas IV dla dziewcząt, w którym reprezentacja SP 16 zajęła miejsce II, ustępując tylko SP 11. 29 września na tym samym obiekcie odbyły się zawody w tej samej dyscyplinie dla chłopców i tym razem „Szesnastka” triumfowała – uczniowie: Dariusz Witków, Marcin Sierociński, Sławomir Budny i Tomasz Konratowicz zapisali jedną z pierwszych kart sportowej historii szkoły z ul. Dunikowskiego 5.

12 października 1983 roku odbył się bieg uliczny z okazji 40 rocznicy powstania Ludowego Wojska Polskiego. Ulicami Gorzowa biegło tysiące mieszkańców, a wśród nich nie mogło zabraknąć uczniów „Szesnastki”. Trasa wiodła od Cmentarza Żołnierzy Armii Czerwonej przy ul. Walczaka pod pomnik Braterstwa Broni na Placu Grunwaldzkim. W kategorii szkół podstawowych I miejsce zajęli biegacze z SP 16, a szkolna gablota wzbogaciła się o okazały puchar.

Już niespełna dwa tygodnie po rozpoczęciu oficjalnej działalności SKS SP 16 miał okazję skonfrontować się z innymi drużynami w własnej hali sportowej – w dniach 21-23 października 1983 roku odbył się Pierwszy Jesienny Turniej o Puchar Przechodni Dyrektora SP 16 w minikoszykówce dziewcząt. W rozgrywkach udział wzięły zespoły z 6 gorzowskich szkół. Szesnastka wystawiła aż dwie drużyny i jedna z nich, w której grały dziewczęta z klasy V, zajęła II miejsce, ustępując tylko reprezentacji SP 3. Zresztą na najniższym stopniu podium zameldowała się druga drużyna SP 16. Był to dobry prognostyk dla środowiska sportowego szkoły z ulicy Dunikowskiego 5. Warto dodać, że kapitanem pierwszej drużyny SP 16 była Anna Świątkowska.

W listopadzie (11-13.11.1983 r.) podobny turniej odbył się dla chłopców, jego wyniki były podobne do rywalizacji dziewcząt. W finałach spotkały się kluby z SP 3 i SP 16. Ponownie lepsza okazała się „piątka” ze szkoły nr 3 i zajęła I miejsce. Dwa kolejne stopnie podium zagarnęły pierwsza i druga drużyna SP 16. O tym, że chłopięca sekcja koszykówki działała prężnie, świadczy to, że w turnieju brała udział jeszcze trzecia drużyna reprezentantów „Szesnastki”.

Nie samym sportem żyli członkowie SKS i 29 listopada zorganizowali zabawę andrzejkową, w której uczestniczyli zawodnicy i trenerzy reprezentujący szkołę na boiskach sportowych. „Wieczór był bardzo udany, dużo humoru i zabawy. Płasaniu nie było końca”. Tak wspominało o tym w Kronice SKS.

Sportowcy szkolnego klubu startowali również w zawodach poza Gorzowem. W dniach 8-10 grudnia 1983 roku rozegrano mecz w Ogólnopolskim Turnieju Piłki Koszykowej dziewcząt rocznika 1971, zorganizowanego przez Zespół Szkół Gminnych w Osinie k. Nowogardu. W silnie obsadzonych zawodach uczennice SP 16, występujące jako MKS Znicz Gorzów, zajęły 7 miejsce. Triumfowała ekipa MKS Pabianice. Początki budowania potęgi koszykarskiej przy ul. Dunikowskiego 5 nie były więc łatwe. W tym samym miesiącu kolejne doświadczenia meczowe zdobywały koszykarki SKS SP 16 na innym Ogólnopolskim Turnieju Piłki Koszykowej w Zielonej Górze. Drużyna zajęła 4 miejsce i uległa jedynie dwóm miejscowym zespołom i Widzewowi Łódź. Grudzień śmiało można nazwać miesiącem basketballu, ponieważ 17 grudnia w Witnicy odbył się Turniej Rejonu. Zespół dziewcząt z SP 16 grał w nim poza konkursem i wszystkie swoje 3 mecze wygrał.

Był to dobry znak przed zawodami o Mistrzostwo Gorzowa Wlkp., jakie odbyły się w dniach 3-18 stycznia 1984 roku. Organizatorem turnieju była Szkoła Podstawowa Nr 16 i w jej hali rozgrywano wszystkie mecze. W sumie uczestniczyło w tych zmaganiach 10 szkolnych reprezentacji i po rundzie finałowej triumfowała SP 8, drugie miejsce zajęła SP 3, a „Szesnastka” zameldowała się na najniższym stopniu podium. W tym samym turnieju w kategorii chłopców drużyna SP 16 trenowana przez pana Andrzeja Stanka zajęła VIII miejsce, natomiast w tym samym czasie w Szczecinie koszykarska drużyna chłopców z rocznika 1972 zajęła II miejsce w ogólnopolskim turnieju, ustępując jedynie gospodarzom z Pogoni Szczecin.

Jednak nie tylko gry zespołowe wzbudzały zainteresowanie młodych sportowców z ul. Dunikowskiego 5, czego dowodem było powstanie we wrześniu 1983 roku sekcji tenisa stołowego, którą prowadziła pani Henryka Bednarska. Sekcja ta szybko doczekała się pierwszych sukcesów – 15 stycznia 1984 r. Krzysztof Chmielewski zajął III miejsce w eliminacjach wojewódzkich Turnieju Zarządu Głównego Szkolnego Związku Sportowego, które odbyły się w Skwierzynie.

W lutym 1984 roku swoje pierwsze zawody rozegrały młode siatkarki z SP 16 w Mistrzostwach regionu Gorzowskiego. W kategorii Dwójek zajęły IV miejsce, a w kategorii trójek - VI i IX.

Intensywne starty koszykarek zaowocowały zdobyciem Mistrzostwa Gorzowa Wlkp. przez pierwszy zespół dziewcząt „Szesnastki”. O poziomie, jaki reprezentowały, świadczy fakt, że ich druga drużyna zajęła III miejsce w tej rywalizacji. Warto nadmienić, że trenerem koszykarek był pan Jan Maćkowiak, który dysponował następującym składem: Dorota Hochel, Anna Stępień, Małgorzata Ziemba, Joanna Niedziółka, Wioleta Witkowska,

Joanna Skiba, Dorota Pawlik , Joanna Szmajs, Agnieszka Zielińska, Elżbieta Kraska oraz Lucyna Chalewicz.

Gospodarzem tych mistrzostw była w dniach 3-18 marca 1984 Szkoła Podstawowa nr 16. W tym terminie chłopcy walczyli w turnieju mistrzowskim rozgrywanym w hali SP 3. Drużyna reprezentantów szesnastki kierowana przez pana Andrzeja Stanka zdobyła wicemistrzostwo, a reprezentacja klas 6. trenera Romana Miśkowca zajęła miejsce V.

Kolejny sukces koszykarskich drużyn SP 16 to II miejsce w Mistrzostwach Województwa w Minikoszykówce chłopców z 7 kwietnia 1984 r.

W maju tego samego roku chłopcy trenujący koszykówkę pod fachowym kierownictwem mgr. Andrzeja Stanka osiągnęli triumf międzynarodowy. Jako AZS Gorzów Wlkp. zwyciężyli w XII Internationale Bernauer Basketballwoche, rozgrywanym za naszą zachodnią granicą w ówczesnym NRD, pokonując drużyny czechosłowackiego MCV Brno, Spójni Stargard i LOK KIM Bernau. Dodatkowo Mariusz Młynarczyk został wybrany najlepszym zawodnikiem turnieju.

Rys. 31. Reprezentacja koszykówki dziewcząt z trenerem Janem Maćkowiaki

Szkoła Podstawowa nr 16 stawała się prężnym ośrodkiem sportowym, czego dowodem były wyniki IV Masowego Biegu Słowiańskiego przeprowadzonego w maju 1984 roku. W grupie uczestników z rocznika 1971 I miejsce zajął Krzysztof Radziwon, a z rocznika 1968 – Piotr Lubczyński – uczniowie „Szesnastki”. Dodatkowo szkoła otrzymała puchar za udział największej liczby uczniów w tym biegu spośród gorzowskich szkół.

„23 czerwca 1984 powitał nas ulewnym deszczem” – tak w kronice SKS-u zaczyna się relacja z Dnia Sportu Szkolnego. Mimo niesprzyjającej pogody udało się wtedy

przeprowadzić szereg zawodów i zabaw w duchu rywalizacji sportowej. Wszystkie klasy I-VIII mogły sprawdzić się np. w turnieju gry w „dwa ognie” i minikoszykówki. Zmagania odbywały się nie tylko na hali sportowej, ale nawet na korytarzach szkolnych.

W kolejnych latach funkcjonowania szkoły kontynuowano treningi w sekcjach koszykówki i siatkówki. Nie zapomniano również o lekkiej atletyce. 8 października 1984 roku w Sztafetowych Biegach Przełajowych chłopięca reprezentacja SP 16 zajęła I miejsce.

Sukcesy i działalność sportowa szkoły przy ul. Dunikowskiego 5 zauważana była w gorzowskich mediach. O cyklicznych turniejach o „Puchar Przechodni Dyrektora SP 16 w Mini-Koszykówce Chłopców” przeczytać można było w *Gazecie Lubuskiej*

Praca nauczycieli wychowania fizycznego przynosiła kolejne pozytywne efekty i zwycięstwa w turniejach sportowych:

- w ogólnopolskim Turnieju Mikołajkowym w Osinie (8-9.12.1985 r.) w koszykówce dziewcząt,

- w Mistrzostwach Gorzowa w minikoszykówce chłopców (5.01 – 9.02.1985 r.) oraz dziewcząt (11.02-7.03.1985 r.),

- w Mistrzostwach Województwa Gorzowskiego w Mini-Piłce siatkowej dziewcząt,

- w Ogólnopolskim Turnieju Mini-Koszykówki Dziewcząt z Okazji 40 Rocznicy Powrotu Ziem Zachodnich i Północnych do Macierzy 23-24.03.1985 r., który odbył się w naszej szkole,

- w Mistrzostwach Województwa w Mini-Koszykówce chłopców i dziewcząt (20.04.1985 r.),

- w V Masowym Biegu Słowiańskim – 18.05.1985 r. w grupie wiekowej do rocznika 1973 r. zwyciężył Tadeusz Hajducki z klasy 6a, a wśród dziewcząt – Katarzyna Rejniak z klasy 5f.

Wyraźnie widać, że Szkolny Klub Sportowy w SP 16 największe sukcesy osiągał w koszykówce, ale i w innych dyscyplinach uczniowie „Szesnastki” również byli aktywni.

1 czerwca 1985 roku odbył się kolejny Dzień Sportu Szkolnego, w czasie którego zorganizowano turnieje: wyścigów na wesoło dla młodszych klas, gry w dwa ognie dla klas 4., natomiast starsze oddziały rywalizowały w trójboju lekkoatletycznym. Poniższe zdjęcia pozwalają choć trochę nakreślić atmosferę tego sportowego święta.

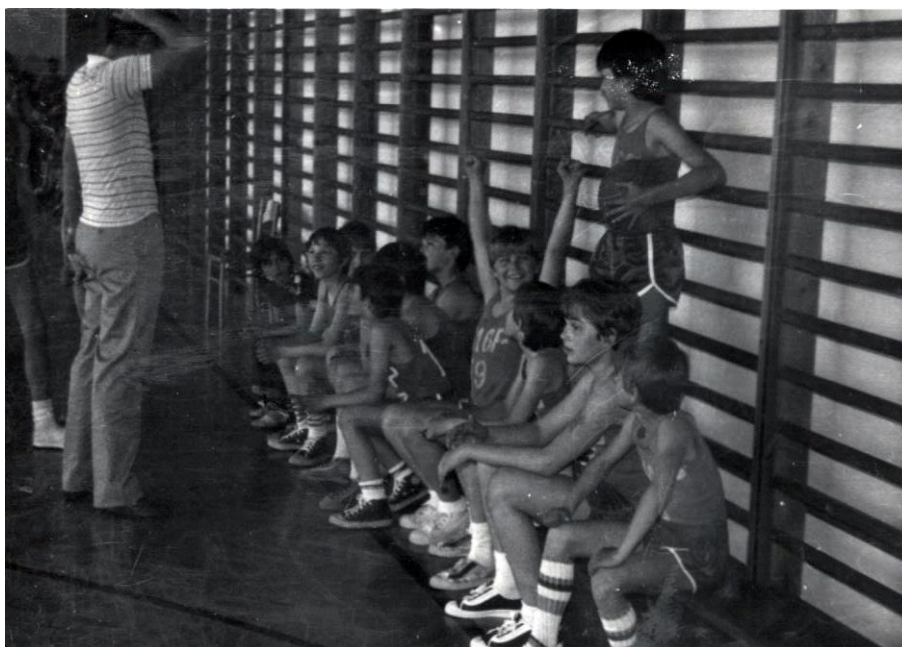
Kolejne lata to okres prężnej pracy, okraszanej sukcesami poszczególnych sekcji SKS. Gabloty szkolne zapełniały się systematycznie pucharami, medalami i dyplomami. Np. w biegach sztafetowych (15-26.09.1985 r.) 8x50 najlepsi okazali się w Gorzowie chłopcy z „Szesnastki”. W Drużynowych Biegach Przelajowych Szkół Podstawowych (21.10.1985 r.) w klasyfikacji indywidualnej triumfowała Dorota Hochel z klasy 7a.

Kolejne mistrzostwo Gorzowa w koszykówce dziewcząt trafiło w ręce reprezentantek SP 16 w listopadzie 1985 roku. Również w minisiatkówce dziewczęta z „Szesnastki” nie miały sobie równych i dwie drużyny uczestniczące w rywalizacji zajęły dwa pierwsze miejsca na podium.

Jesienne Turnieje o Puchar przechodni Dyrektora SP 16 w koszykówce chłopców były wtedy stałym punktem w terminarzach SZS. Nasze drużyny okazywały się „niezbyt gościnne”, wygrywając je cyklicznie.

W kronice Szkolnego Klubu Sportowego na rok szkolny 1985/1986 pojawiła się jego nowa nazwa, pod którą będzie występować w następnych latach – SKS „Marcinek”. Wspomniany rok związany był z sukcesami sekcji piłki ręcznej i tenisa stołowego. Reprezentanci „Szesnastki” w szczypiorniaku zdobyli IV miejsce w Ogólnopolskim Turnieju w Kwidzynie w listopadzie 1985 roku. Tenisiści stołowi w Finale Wojewódzkim Ligi Szkolnej zwyciężyli, grając w składzie: Krzysztof Chmielecki, Sławomir Dobrowolski, Krzysztof Radziwon.

W Turnieju o Puchar Ministra Oświaty i wychowania w minikoszykówce chłopców rozgrywanego na początku maja 1985 spektakularny sukces odnieśli zawodnicy SP 16, bo oprócz zwycięstwa drużynowego tytuł najlepszego strzelca zdobył Grzegorz Koralewski, a Daniel Bosiacki został nagrodzony tytułem najwszechstronniejszego zawodnika. W pokonanym polu pozostały drużyny z Koszalina, Bydgoszczy, Stargardu, Gdyni, Łodzi, Nowogardu i Poznania.

Działalność sportowa szkoły nie ograniczała się do zawodów międzyszkolnych, ponieważ rywalizacja toczyła się również wśród uczniów na terenie placówki. 15 kwietnia 1986 roku rozegrano Mistrzostwa Szkoły w Tenisie Stołowym. W kategorii dziewcząt wygrała Sylwia Kulczycka, II miejsce zajęła Anna Gałęzewska, III miejsce zdobyła Anna Szarafan.

Mistrzem ping-ponga wśród chłopców został Krzysztof Chmielewski, a kolejne miejsca na podium uzupełnili Sławomir Dobrowolski i Grzegorz Przybylski. Cztery dni później tenisistki i tenisiści reprezentowali z sukcesami swoją szkołę w Finałach Wojewódzkich Igrzysk Młodzieży Szkolnej. W grze pojedynczej dziewcząt wygrała wspomniana wyżej S. Kulczycka, a tuż za nią uplasowała się A. Gałęzewska. Obie uczennice „Szesnastki” tworzyły zwycięski duet

w grze podwójnej. W kategorii chłopców grę deblową wygrali K. Chmielewski i P. Jakubowski (SP 3), a brązowy medal zdobyli K. Radziwon i S. Dobrowolski. Również w grze mieszanej para S. Kulczycka – K. Chmielewski zdobyła złoto.

Pod koniec maja osiemdziesiątego szóstego roku w szkole rozegrano mistrzostwa klas czwartych w piłce nożnej, których finał odbył się w czasie Dnia Sportu Szkolnego. Triumf w rozgrywkach odniosła klasa 4a, a najlepszym strzelcem okazał się Andrzej Świdorski. Możemy przyjrzeć się programowi tego dnia sportu na podstawie zachowanych relacji:

- klasy I-II – wyścigi na wesoło
- klasy III – mała sztafeta
- klasy IV – chłopcy: finał mistrzostw w piłce nożnej, dziewczęta turniej w dwa ognie
- klasy V-VI – średnia sztafeta
- klasy VII-VIII – duża sztafeta

Oprócz tego odbył się pokazowy mecz koszykówki chłopców oraz mecz piłki nożnej „Uczniowie kontra Nauczyciele”.

Nowy rok szkolny 1986/1987 SKS „Marcinek” rozpoczynały sekcje piłki ręcznej chłopców i siatkówki dziewcząt, treningi prowadzili też lekkoatleci, którzy jako pierwsi zapisali na swoim koncie sukcesy w Drużynowych Biegach Przełajowych: 1 października 1986 r. – wśród dziewcząt I miejsce zajęła Katarzyna Rejniak (klasa 7a), a II miejsce Dorota Chochel (z klasy 8 a, ona też pochwalić się sukcesami w innych dyscyplinach sportowych). Uczennice SP 16 wygrały również drużynowo.

Oczywiście koszykówka pozostawała reprezentacyjną dyscypliną SKS SP 16. Potwierdzały to kolejne zdobywane kilka lat z rzędu tytuły mistrzowskie Gorzowa w koszykówce dziewcząt i chłopców. Do tego dochodziły triumfy w finałach Igrzysk Młodzieży Szkolnej, jak np. dla uczniów klasy 7a, którzy sięgnęli po złoto wśród chłopców z rocznika '72. Z kronikarskiego obowiązku dodajmy, że stało się to 21 marca 1987 roku.

Siatkarki nie zamierzały być gorsze i w rozgrywanych w dniach 21-30.11.1986 mistrzostwach Gorzowa zgrały I miejsce dla rocznika '72. Ich dobra passa została podtrzymana we wspomnianym już inale IMS w siatkówce 14.03.1987 r. Pisząc o sukcesach drużyn w grach zespołowych: siatkówki i koszykówki, trzeba pamiętać, że często występowały w nich te same uczennice i uczniowie, głównie ze sportowych klas. Jedną z nich była klasa 8a, do której uczęszczały dzieci z rocznika 1972. Poniżej tableau tej klasy:

KLASA SPORTOWA VIIIA 1982/87

KOSZYKÓWKA
Wykonanie klasy
A. Stankiewicz
TRENER

SP-16

OSIĄGNIĘCIA

MISTRZOWIE WOJEWÓDZTWA GORZOWSKIEGO w koszykówce w latach 1985-87

TRENER: mgr JAN MACGOWAN

Rys. 32. Reprezentacja siatkówki 1986/87. Po prawej mgr Anna Marczyk,

Gry zespołowe były wizytówką szkoły w latach 80. i 90. Za pracę trenerską poszczególnych sekcji odpowiadała kadra nauczycielska, która swoim zaangażowaniem i pasją sportową zarażała kolejne roczniki młodzieży. Na słowa uznania zasługują np. pani Anna Marczyk, opiekująca się siatkarkami, pan Ryszard Straszyński, prowadzący piłkę ręczną, panowie Cezary Olejniczak, Andrzej Stanek i Roman Miśkowiec – trenerzy koszykówki.

Wraz z ukończeniem szkoły kolejne roczniki opuszczały mury szkoły i zasilaly reprezentacje sportowe gorzowskich szkół ponadpodstawowych i klubów sportowych, dostarczając im wielu sukcesów i trofeów. Zdobywane mistrzostwa Gorzowa, medale IMS czy mistrzostw makroregionu wzbogacały obszerne kolekcje wawrzynów sportowych, które można było podziwiać na szkolnych korytarzach w gablotach i na tablicach.

Młodym piłkarzom ręcznym z SP 16 przypadł w udziale zaszczyt reprezentowania Gorzowa i całego Makroregionu Wielkopolskiego w ogólnopolskim Finale Igrzysk Młodzieży Szkolnej w 1991 roku, w którym na 16 zespołów zajęli IX miejsce.

12 maja 1992 roku Święto Szkoły obchodzono w rocznicę śmierci patrona – marszałka Józefa Piłsudskiego. Oprócz wielu imprez towarzyszących obchodom były również zawody sportowe, takie jak bieg uliczny, finał mistrzostw szkoły w koszykówce chłopców klas ósmych oraz turniej dziewcząt klas ósmych w dwa ognie.

Rys. 33. Drużyna szczypiornistów z trenerem p. Ryszardem Straszyńskim

W roku 1993 powrócono do dawnej tradycji turniejów koszykarskich o Puchar Dyrektora SP 16 – 10.11.1993 odbył się taki turniej chłopców z okazji Święta Niepodległości i zwycięstwo tradycyjnie padło w nim łupem gospodarzy.

Rys. 34. 10.11.1993 – wznowiony Turniej o Puchar Dyrektora SP 16

Okazją do zmagania sportowych, oprócz Dnia Sportu i Święta Patrona Szkoły, bywał też Dzień Wiosny – tak było choćby 8 marca 1994 roku, który obchodzono pod hasłem: *Sport na Wesolo* – do zabawy, oprócz uczniów, zaproszono również grono pedagogiczne, co widać na poniższej fotografii.

Swoimi działaniami i wynikami sportowymi szkoła zdobywała odpowiednią renomę, by organizować imprezy o charakterze ogólnopolskim, czego przykładem były w latach 90. Turnieje Mini Kosza Chłopców i Dziewcząt z Okazji Odzyskania Niepodległości, rangę ogólnopolską zyskały również turnieje siatkówki. Młodzi sportowcy z Dunikowskiego 5 jeździli po całej Polsce, godnie reprezentując szkołę w zawodach sportowych. Czas mijał, szkoła przechodziła kolejne etapy reorganizacji, stała się zespołem szkół z oddziałami gimnazjalnymi i licealnymi, cały czas jednak nauczyciele wychowania fizycznego trenowali z kolejnymi rocznikami uczniów. Baza sportowa szkoły, ulegając różnym zmianom, stawała się coraz atrakcyjniejsza, czego przykładami są boisko ze sztuczną nawierzchnią, strzelnica sportowa i nowoczesna siłownia.

Osobny rozdział złotymi zgłoskami w historii sportu polskiego, a zwłaszcza Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 16, zapisał sportowcy niepełnosprawni, tacy jak np. Jakub Rega czy Katarzyna Piekart. Szkoła, otwierając swe podwoje dla uczniów niepełnosprawnych, nawiązała ścisłą współpracę z Gorzowskim Związkiem Sportu Niepełnosprawnego „START”, dzięki czemu przyszli paraolimpijczycy zyskali odpowiednią bazę treningową. W latach 2008-2012 zawodnicy „STARTU” zdobyli 20% wszystkich medali polskich z igrzysk paraolimpijskich w Pekinie. Wielu absolwentów naszej szkoły należy do tego związku sportowego, a sama grupa „START” współpracuje ze szkołą, chociażby przez korzystanie z siłowni szkolnej. Ta współpraca obejmuje też inne obszary: organizowanych jest wiele wspólnych imprez sportowo – rekreacyjnych, min. Lubuski Tydzień Osób Niepełnosprawnych czy cykliczne debaty „Niepełnosprawni są wśród nas”. Poprzez takie wspólne przedsięwzięcia promujemy wśród młodzieży podejmowanie aktywności fizycznej na miarę swoich możliwości, zachęcamy ich do tego, aby uczestniczyli w lekcjach wychowania fizycznego i kołach oraz sekcjach sportowych dla zdrowia i kondycji fizycznej, ale też psychicznej. Dzięki współpracy z PZSN „Start” możliwa jest organizacja Spartakiady Integracyjnej, turniejów czy zawodów sportowych.

Tym, co w ostatnich latach wyróżnia „Szesnastkę” w dziedzinie sportu na tle innych placówek w Gorzowie, regionie i kraju, jest „Szkolna Akademia Golfa”. Od 1 września 2013 roku jest realizowany innowacyjny program nauki gry w golfa. „Szkolna Akademia Golfa” to autorski projekt pana Daniela Burego, wprowadzający zajęcia z golfa do programu szkolnego w ramach lekcji wychowania fizycznego. Projekt ten powstał dzięki współpracy szkoły z Polem Golfowym „Zawarcie” i był skierowany wcześniej do uczniów klas I gimnazjum, teraz zaś – do uczniów klas VII szkoły podstawowej. Zajęcia odbywają się głównie

na terenie Pola Golfowego, zimą – na symulatorze do gry i w szkole. W całym roku szkolnym jest to 68 godzin lekcyjnych i cała nauka kończy się egzaminem na tzw. Zieloną Kartę. Projekt wspierany jest przez Mike O'Brien (trenera kadry narodowej juniorów). Celem projektu jest zapoznanie młodzieży z grą w golfa w takim zakresie, aby dyscyplina ta miała szansę stać się sportem całego życia.

Rys. 36. Uczniowie ZSO 16 uczą się grać w golfa

Rys. 35. Część naszej siłowni szkolnej

Oprócz bardzo dobrze wyposażonej siłowni w naszej szkole funkcjonuje również strzelnica, a zajęcia na niej są wpisane w program nauczania lekcji wychowania fizycznego od klasy 7 szkoły podstawowej. Oczywiście zajęcia te odbywają się pod czujnym okiem naszych nauczycieli, którzy przeszli specjalne szkolenie.

Rys. 38. Część naszej siłowni szkolnej

Rys. 37. Strzelnica szkolna

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi im. Józefa Piłsudskiego obecnie

Działalność projektowa

Obecnie Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi im. Józefa Piłsudskiego bierze udział w wielu projektach, zarówno jednorazowych, krótkoterminowych, jak i cyklicznych, długoterminowych. Do projektów, także nowatorskich, zaliczamy następujące działania:

1. Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych;
2. Organizacja pracy sprzyjająca uczeniu się - „uczeń podmiotem procesu dydaktycznego”;
3. Lekcje otwarte z udziałem dzieci i nauczycieli z przedszkola;
4. Obserwacja lekcji z udziałem nauczycieli;
5. Zajęcia „Szkolnej Akademii Golfa”;
6. Zajęcia w oparciu o tablice interaktywną;
7. Zajęcia laboratoryjne w pracowniach specjalistycznych;
8. Uczniowskie Tygodnie Szkół: „Talentyńki”, „Szesnastyńki” i „Józefinki”;
9. Noc w szkole;
10. Współpraca z Gorzowskim Związkiem Sportu Niepełnosprawnych „Start”;
11. Obchody Dnia Patrona i Święta Odzyskania Niepodległości;
12. Bożonarodzeniowy konkurs piosenki obcojęzycznej;
13. Festyn szkolny „Majówka”;
14. Metoda na zdrowie - turnieje międzyszkolne;
15. Śniadanie z klasą.

Oprócz wymienionych działań istnieje także wiele różnych innych jednorazowych projektów, w których nasza szkoła bierze udział.

Prawdopodobnie najważniejszym projektem, cieszącym się niesłabnącą popularnością uczniów szkół podstawowych, jest Erasmus+. W roku 2016 szkoła rozpoczęła swoją międzynarodową podróż, wkraczając w szeregi beneficjentów programu europejskiego Erasmus+. Jako pierwsza podjęła to wyzwanie nauczycielka języka angielskiego - Hanna Florek. Jej działania wspierała Magda Kubiak, która w chwili obecnej pełni funkcję szkolnego koordynatora projektów Erasmus+. Udział w trzech projektach, które zostały zrealizowane w latach 2016-2022, umożliwił mobilność zagraniczną wielu uczniów i nauczycieli naszej szkoły. Z każdym kolejnym rokiem korzyści, jakie przynosi współpraca międzynarodowa,

zauważalne są w obszarach integracji zespołowej, wzrostu motywacji uczniów do nauki oraz doposażenia placówki w odpowiednie narzędzia dydaktyczne. Tematyka pierwszego projektu o tytule *Let's play physics* skupiona była wokół praktycznych zastosowań fizyki w życiu codziennym. W trakcie mobilności uczniowie m.in. odwiedzali znane muzea oraz uczestniczyli w pokazach eksperymentów fizycznych w krajach partnerskich - Włoszech, Słowacji, Turcji oraz Węgier. Kolejny projekt, zatytułowany *Never Give Up*, realizowany był w latach 2017-2019 we współpracy z partnerami z Portugalii, Cypru, Rumunii oraz Włoch. Celem projektu było rozwijanie talentów uczniów pomimo trudności, jakie napotykają w życiu codziennym. Projekt przepełniony muzyką, tańcem, teatrem po raz kolejny udowodnił, że granice między krajami Unii Europejskiej nie istnieją. Projekt trzeci, realizowany w okresie pandemii i częściowego zamknięcia szkół, oparty był na tematyce nowoczesnych technologii, metod nauczania oraz sztuki. Jego tytuł - *Giant Step for a New Education* - wskazał zarówno uczniom, jak i nauczycielom z Czech, Hiszpanii, Grecji, Finlandii oraz Polski właściwy kierunek rozwoju edukacji. Uczniowie, tworząc gry, quizy, reprodukcje znanych dzieł, wystawy fotografii oraz budowli krajów partnerskich, poszerzali jednocześnie wiedzę na temat nowoczesnych aplikacji oraz programów komputerowych. Cele projektu zostały w pełni zrealizowane oraz znalazły swoje zastosowanie w trudnych okolicznościach pandemicznych, dając jego uczestnikom możliwość swobodnej komunikacji w przestrzeni wirtualnej.

Rys. 39. Pomimo pandemii Covid-19 uczniowie klas 5 i 6 realizują program Erasmus +

Rys. 40. Uczniowie ZSO 16 wraz z panią Magdą Kubiak na projekcie Erasmus+, park Guell, Barcelona, Hiszpania

Każdy z projektów Erasmus+ angażował zarówno uczniów, jak i nauczycieli szkoły. Zróżnicowana tematyka działań pozwoliła na realizację zadań w wielu grupach wiekowych. Przygoda z projektami Erasmus+ to nauka połączona z zabawą, integracją kulturową oraz podróżowaniem. Doświadczenia zgromadzone podczas pobytu w szkołach i krajach naszych partnerów w znacznym stopniu wpłynęły na innowacyjność stosowanych w naszej placówce metod nauczania.

W naszej szkole od paru lat tradycją jest, że w marcu, w okolicy imienin Józefa (19.03) i pierwszego dnia wiosny, organizowane są imprezy pod nazwą: Talentyńki, Szesnastynki i Józefinki. Talentyńki dotyczą uczniów klas I-III, Szesnastynki - uczniów klas IV-VIII, zaś w Józefinkach biorą udział uczniowie liceum. Nazwy nie są przypadkowe, uczniowie klas I-III w tych dniach poprzez zabawę prezentują swoje talenty i umiejętności, które szkoła stara się szlifować i umacniać w uczniach. Szesnastynki wzięły nazwę od numeru naszej szkoły, w tych dniach uczniowie są zwolnieni z prac klasowych i kartkówek, na przerwach odbywają się różne konkursy, gry i zabawy, a uczniowie integrują się między sobą, a także z nauczycielami. Podobnie jest w liceum, gdzie na cześć naszego patrona odbywają się Józefinki. W 2015 roku ówczesny opiekun Samorządu Uczniowskiego, Lidia Frukacz, wraz z uczniami stworzyła tydzień święta naszego liceum. Zbiegło się to z obchodami 20-lecia istnienia VIII Liceum Ogólnokształcącego im. Józefa Piłsudskiego. Nazwę „Józefinki” wymyśliła uczennica Alicja Krasicka. Młodzież zaangażowała się w liczne konkursy, turnieje

sportowe oraz apel z okazji 20-lecia istnienia VIII Liceum Ogólnokształcącego im. Józefa Piłsudskiego. Uczniowie przedstawili także program *Familiada*, w którym zwyciężyła wówczas klasa I A LO.

Rys. 41. Talenty, uczniowie klas I-III wraz z dyrektorem Michałem Właźlakiem i kadrą pedagogiczną biorą udział w specjalnie zorganizowanych zawodach sportowych

Rys. 42. Uczniowie liceum składają kwiaty przed pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego

Od 19 marca 2015 roku, w dniu imienin Józefa, delegacja uczniów klas LO wraz z inicjatorką tegoż wydarzenia, panią Lidią Frukacz, składa rokrocznie kwiaty pod pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego przy Skwerze Wolności w Gorzowie Wielkopolskim, wkomponowując się tym samym w obchody miejskie imienin Marszałka.

Nasza szkoła również od wielu lat regularnie współpracuje z Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną im. Z. Herberta w Gorzowie. Pomysł prezentacji prac naszych uczniów zrodził się w 2002 r., gdy pedagog szkolny, Lidia Lewandowska, zainteresowała się młodzieżą uzdolnioną artystycznie, zwłaszcza plastycznie, na początku głównie z klas integracyjnych.

Pedagog Lidia Lewandowska nawiązała w 2002 r. współpracę z Galerią „Krag” Filii Książki Mówionej WiMBP w Gorzowie Wlkp. , mieszczącą się w tamtym okresie przy ulicy Kosynierów Gdyńskich. Została zorganizowana pierwsza wystawa pod tytułem *Tacy Sami*. Tematem była integracja i niepełnosprawność, bycie razem wszystkich uczniów w klasie, szkole.

Ten pierwszy wernisaż zaowocował i zainicjował regularną i trwającą już ponad 20 lat współpracę z pracownikami WiMBP .

Organizujemy cyklicznie wystawy prac plastycznych, literackich, fotograficznych zarówno uczniów z całej szkoły, jak i wystawy autorskie uzdolnionych uczniów. Realizujemy wspólnie projekty, m.in. we współpracy z GZSN „Start”. Nasze wernisaże wzbogaciliśmy o dodatkowe formy artystyczne, na których młodzież uzdolniona muzycznie, wokalnie i literacko może zaprezentować swoje talenty i pasje.

Wernisaże prac naszych uczniów odbywają się regularnie raz, a nawet dwa razy w roku, zgodnie z możliwościami organizacyjnymi i potrzebami. W obecnym roku (2022) tematem przewodnim jest *Z miłości do ...*

Nie wolno zapominać także o najmłodszych uczniach naszej szkoły i ich, głównie teatralnych, projektach. Już od samego początku w naszej szkole działały różnego rodzaju grupy teatralne, między innymi wspomniany już teatrzyk „Kubuś”. Teatr w szkole pozwala nieco odmienić rzeczywistość. Odbiorcom sztuki daje chwilowe wytchnienie od nauki. Szkoła może na czas przedstawienia być pięknym pałacem śpiącej królowej, domkiem z piernika czy też domem zwykłego dziecka doświadczającego niezwykłych przygód.

Mając na uwadze, jak ważny w rozwoju dziecka jest okres edukacji wczesnoszkolnej oraz wychodząc naprzeciw zainteresowaniom uczniów i rodziców, pani Joanna Dera założyła koło

teatralne, które funkcjonowało w latach 2016-2018. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu, przez dwie godziny lekcyjne, w godzinach popołudniowych. Uczestnikami koła było siedemnaścioro uczniów uczęszczających od pierwszej do czwartej klasy szkoły podstawowej. Uczniowie mogli rozwijać umiejętności wyrażania uczuć za pomocą gestów, ruchu, mimiki. Uczyli się też współpracy i wytrwałości w dążeniu do założonego celu, rozwijali mowę, wyobraźnię i inwencję twórczą. Pogłębili tym samym swoją wiedzę o teatrze oraz o etapach powstawania przedstawień teatralnych. Mogli pokonywać swoją nieśmiałość, strach przed ekspozycją społeczną, ćwiczyć wytrwałość, próbować swoich sił w aktorstwie. W efekcie podejmowanych działań zostały wystawione dwa przedstawienia: dla rodziców, zaproszonych kolegów i koleżanek z klas uczniów uczęszczających na zajęcia koła oraz dla dzieci z oddziałów przedszkolnych w SP 16 i Przedszkola Miejskiego nr 10. Pierwsze przedstawienie było adaptacją baśni *Królowna Śnieżka*. Drugie - *Czystość to zdrowie* - miało charakter edukacyjny i poruszało tematykę znaczenia higieny osobistej dla zdrowia człowieka.

Bardzo podobnym przykładem przedsięwzięcia teatralnego był projekt *Bajki łączą pokolenia*, który był realizowany w oddziale przedszkolnym naszego zespołu szkół. Na występy najmłodszych uczniów zapraszani byli różni goście, od osób z zewnątrz, poprzez dyrekcję naszej placówki, aż po najważniejszych widzów, czyli rodziców, którzy zawsze z wielkim zapałem oglądali przedstawienia swoich pociech. Inscenizacje zorganizowane dla rodziców odbywały się na sali sportowej w naszej szkole.

Rys. 43. Projekt przedszkolny pt. „Bajki łączą pokolenia”

W szkole funkcjonuje także Szkolny Klub Wolontariusza „Iskierka”. W okresie 20 lat istnienia szkolnego wolontariatu w jego działaniach charytatywnych w poszczególnych latach aktywnie uczestniczyło bardzo wielu wolontariuszy, którzy po skończeniu szkoły podstawowej, gimnazjum czy liceum, nadal w swoim już dorosłym życiu zajmują się aktywnie pracą charytatywną i społeczną na rzecz innych ludzi. Tu, w naszej szkole, zaangażowali się w różne formy pomocy i ta wrażliwość, empatia na potrzeby innych pozostała im i dalej pomagają w różnych placówkach, instytucjach, świetlicach, stowarzyszeniach, szkołach.

Naszą działalność charytatywną rozpoczęto od organizacji kiermaszy świątecznych wykonanych ozdób, stroików świątecznych w ramach akcji „Od Nas dla Was”. Dochód ze sprzedaży przeznaczono na pomoc potrzebującym.

Podjęto współpracę z wieloma instytucjami, takimi jak: GCPR, Środowiskowy Dom Samopomocy, Stowarzyszenie Brata Krystyna, Stowarzyszenie Brata Alberta, Caritas, Hospicjum św. Kamila w Gorzowie Wlkp., PCK, Zespół Szkół nr 14 i wiele innych instytucji oraz osób potrzebujących, które oczekiwały naszej pomocy i wsparcia.

Działania charytatywne podejmowane przez szkołę to m.in.:

- pomoc dla podopiecznych Hospicjum św. Kamila w Gorzowie Wlkp. oraz dla osieroconych dzieci ze świetlicy „Jaskółka” w Hospicjum Św. Kamila w Gorzowie Wlkp.
- *Pola Nadziei* - sprzedaż cebulek żonkili;

- udział w zbiórkach publicznych z okazji obchodów światowego Dnia Chorego;
- zbiórka przyborów szkolnych dla dzieci ze świetlicy „Jaskółka”;
- wykonanie ozdób świątecznych dla podopiecznych hospicjum;
- udział w różnych akcjach charytatywnych;
- *Czysty Aniołek* - zbiórka środków czystości we współpracy z GCPR;
- akcja charytatywna *Rodzina – Rodzinie na Boże Narodzenie*;
- Pomoc dla Afganistanu – zbiórka przyborów szkolnych;
- pomoc rówieśnicza w nauce w ramach akcji *Starszy brat, starsza siostra*;
- zbiórki środków czystości dla osób bezdomnych;
- akcja charytatywna „Pomoc dla Karoliny”: aukcja obrazów ofiarowanych przez gorzowską artystkę dla niepełnosprawnej uczennicy, która po wypadku komunikacyjnym przez długi czas była w śpiączce;
- organizacja koncertu charytatywnego „Przebudzenie Karoliny”;
- kiermasze świąteczne „Od Nas dla Was”;
- pomoc rzeczowa i materialna uczniom znajdującym się w trudnej, często traumatycznej sytuacji losowej, życiowej;
- zbiórka odzieży, przyborów szkolnych i innych na rzecz potrzebujących;
- pomoc wolontariuszy w organizacji i obsłudze imprez na terenie szkoły i poza szkołą (festyny, pomoc w stołówce szkolnej, pomoc niepełnosprawnym rówieśnikom w szkole, konferencje, konkursy, kiermasze, zawody, turnieje, imprezy integracyjno - sportowe w naszej szkole, jak również coroczna impreza w Zespole Szkół nr 14 z okazji Dnia Dziecka, Lubuski Tydzień Osób Niepełnosprawnych, szkolne tygodnie tolerancji i inne).

Rys. 44. Część wolontariuszy naszej szkoły

Każdego roku w grudniu z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza organizowany jest „Szkolny Tydzień Wolontariatu”, który propaguje ideę bezinteresownego pomagania, rozwija empatię oraz wrażliwość na potrzeby innych ludzi. Zawsze zachęcamy do włączenia się w niesienie pomocy drugiemu człowiekowi. Wolontariuszy kończących edukację w szkole nagradzamy, przekazując na pamiątkę wykonane przez podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy serduszka oraz dyplomy.

Od wielu lat w naszej szkole podejmujemy działania z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Na przestrzeni ostatnich ponad 20 lat realizowane były liczne projekty edukacyjne szkolne, wojewódzkie, ogólnopolskie konkursy, olimpiady, kampanie edukacyjno - informacyjne, debaty, konferencje, seminaria, wystawy, turnieje rekreacyjno-sportowe, programy profilaktyczne. Wszystkie te działania były prowadzone w ramach realizacji programu sieci Szkół Promujących Zdrowie. Brałismy udział w różnych programach z zakresu żywienia i aktywności fizycznej .

Za podejmowane działania prozdrowotne otrzymaliśmy liczne certyfikaty i dyplomy. Najważniejsze z nich to: Wojewódzki Certyfikat Szkół Promujących Zdrowie, certyfikat szkoły przyjaznej żywieniu i aktywności fizycznej oraz certyfikaty wojewódzkie za najciekawszy projekt edukacyjny w ramach realizacji ogólnopolskiego programu „Trzymaj formę”.

Jako szkoła z licznymi oddziałami integracyjnymi na co dzień spotykamy się z tym, jak ważne jest dla nas zdrowie, dobre samopoczucie, dobra kondycja fizyczna i psychiczna oraz sprawność fizyczna, dlatego też wiele miejsca poświęcamy osobom niepełnosprawnym i promujemy ich wysiłek fizyczny i psychiczny w pokonywaniu swoich słabości poprzez uczestnictwo w różnych działaniach sportowych.

A oto niektóre z realizowanych form prozdrowotnych w ZSO nr 16 :

- Olimpiada dobrej formy;
- cykliczne Olimpiady Wiedzy o Zdrowiu *Ze zdrowiem za Pan brat* we współpracy z PSSE;
- Szkolne Tygodnie Zdrowia, co roku pod innym hasłem, uwzględniającym zalecenia WHO na dany rok kalendarzowy, m.in. *Stop cukrzyca, Bezpieczeństwo Żywności, Zdrowe bicie serca, Choroby przenoszone przez wektory* i wiele innych;
- projekty edukacyjne, m.in. *Higieniczny i zdrowy styl życia, Szlachetne zdrowie..., Zdrowie na start, Wybieram zdrowie, Moje zdrowie - moja przyszłość* i wiele innych;

- ogólnopolski program *Trzymaj formę* realizowany we wszystkich kilkunastu edycjach; program Winiary: *Żyj smacznie i zdrowo*; *Mam kota na punkcie mleka*, *Znajdź właściwe rozwiązanie* i wiele innych;
- kampanie edukacyjno-informacyjne z profilaktyki nowotworowej, antynikotynowej, zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień, *Szkoła bez przemocy*, *Bezpieczny Internet*, edukacja ekologiczna, dbałość o środowisko naturalne: *Zdrowe powietrze, jak o nie dbać*, *Co wpływa na zdrowy styl życia*, *Wiosnę powitaj zdrowo i na sportowo* i wiele innych;
- *Piknik Zdrowia*, czyli stoisko promocji zdrowia we współpracy z PSSE i PTZN, organizowane podczas szkolnego festynu rekreacyjno- sportowego, tzw. Majówki.
- *Śniadanie z klasą*, czyli wspólne spożywanie śniadania przez uczniów.

To tylko niektóre formy działań prozdrowotnych. Koordynatorem wszystkich akcji związanych z promocją zdrowia jest pani pedagog Lidia Lewandowska.

Rys. 45. Nasi uczniowie podczas olimpiady wiedzy o zdrowiu

Działalność szkoły w czasie pandemii

Pandemia COVID-19 zaskoczyła cały świat, w tym cały system edukacji. Nasza placówka od samego początku realizowała trudne zadanie edukacji w czasie globalnej pandemii. Na samym początku pomocą w nauce był internetowy dziennik Librus. Z czasem nauczyciele wraz z dyrekcją podjęli decyzję o prowadzeniu zajęć zdalnych na platformie Zoom. Nasi nauczyciele i pedagodzy dołożyli wszelkich starań, aby nauka zdalna była dla uczniów

ciekawa. Aby to było możliwe, sami brali udział w tym czasie w wielu szkoleniach. Przykładem może być webinarium pt. „Edukacja szkolna na SPECjalne zamówienie”, które odnosiło się do specyfikacji naszej placówki. Nauczyciele wspierający dowiedzieli się na nim, jak powinni pomagać uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na lekcjach zdalnych, jak planować zajęcia w czasie pandemii, a także po jakie narzędzia sięgać w pracy z uczniami z SPE przez internet.

Rys. 46. Pani pedagog wspierająca Ewa Bąk-Sadowska w czasie szkolenia „Edukacja zdalna na SPECjalne zamówienie”

Po pandemicznym roku szkolnym 2020/2021 przyszedł kolejny, obecny rok szkolny 2021/2022, w którym nauczanie zdalne było realizowane w szczególnych przypadkach. Zdarzało się ono podczas choroby ucznia lub nauczyciela na COVID-19, co skutkowało przejściem całej klasy na nauczanie zdalne, a także przed świętami Bożego Narodzenia i w okresie ferii zimowych, co wynikało z rozporządzenia Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Rys. 48. Panie nauczycielki Ewa Bąk-Sadowska, Joanna Kaźmierczyk i Alina Czernicka szkolą się w temacie nauki zdalnej

Podczas pobytu w szkole uczniowie wzięli udział w akcji podziękowania medykom za trud przez nich włożony w czasie pandemii. Uczniowie naszej szkoły wraz z nauczycielami i dyrekcją własnoręcznie przygotowali drobne upominki, które następnie zostały wręczone pracownikom gorzowskiego Szpitala Wojewódzkiego.

Rys. 47. Pani dyrektor Elżbieta Wulbach przekazuje upominki i podziękowania medykom Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie

Działalność biblioteki szkolnej

Biblioteka szkolna jest ważnym miejscem dla wielu osób. Oprócz swoich podstawowych zadań, czyli udostępniania zbiorów, włącza się w szereg imprez, których celem jest nie tylko promocja czytelnictwa, ale też integracja uczniów i nauczycieli. Od lat nauczyciele bibliotekarze pozyskują środki na zakup nowości wydawniczych. Dwukrotnie pozyskano znaczące fundusze w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa (2017, 2021), co pozwoliło kupić wspaniałe, nowe książki, tak chętnie wypożyczane przez uczniów.

Warto tu wspomnieć o szeroko komentowanej akcji z 2019 roku: *1000 powodów, by czytać!*, organizowanej przez salon Empik. Warunkiem zdobycia 1000 książek był udział w głosowaniu na pracę plastyczną, dotyczącą wybranej książki. W głosowanie była zaangażowana cała społeczność szkolna. Ponieważ ZSO 16 jako jedyna gorzowska szkoła brała udział w tej ogólnopolskiej akcji, na naszą pracę głosowali uczniowie innych szkół, rodziny, mieszkańcy Gorzowa i okolicznych miejscowości. Było to możliwe dzięki ogromnemu zaangażowaniu wielu osób i odpowiedniemu nagłośnieniu w telewizji, radiu i na stronach internetowych miasta Gorzowa Wlkp. Ostatecznie, na ponad 500 szkół z całej Polski, zajęliśmy wysokie 9. miejsce, a to, niestety, nie kwalifikowało się na wygraną.

Ponieważ jednak tylu rodziców, nauczycieli i uczniów życzyło nam sukcesu, trzeba było wykorzystać ten potencjał. Akcja „plan B”, czyli ... *bo warto czytać!* przerosła najśmielsze oczekiwania nauczycieli bibliotekarzy - biblioteka wzbogaciła się o ponad 150 najnowszych, wymarzonych książek. Rozgłos, który biblioteka dzięki tej akcji przyniosła szkole, odbił się szerokim echem nie tylko w Gorzowie Wlkp., ale też pisano o nas w ogólnopolskim miesięczniku *Biblioteka w Szkole* (4-5-6/2020).

Rys. 49. Uczennice klasy II liceum przygotowują drobne upominki dla medyków w ramach podziękowania za ich pracę w tym trudnym czasie

Oprócz takich akcji biblioteka szkolna stwarza warunki do aktywnego promowania czytelnictwa przez coroczną organizację Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych. Pierwsza edycja w naszej szkole miała miejsce w październiku 2013 roku i trwa do dziś. W tym czasie biblioteka oferuje uczniom udział w różnych konkursach, projektach i akcjach czytelniczych oraz corocznych Imieninach Biblioteki. W tym to dniu czytelnia zamienia się w przytulną kawiarenkę, gdzie oprócz ciekawych rozmów przy kawie i obowiązkowym torcie, można poczytać najnowsze książki lub czasopisma.

Rys. 51. Część grona pedagogicznego na poczęstunku w bibliotece w czasie trwania Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych, Dzień Imienin, 28.10.2013 r. (siedzą od góry p. Krystyna Pogorzelska, p. Anna Jastrzębska, p. Jowita Kotomska, p. Małgorzata Pawłowic

Rys. 50. Rok 2014, jeden z konkursów organizowanych w ramach Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych

Także od roku 2013, w ramach obchodów Dnia Patrona, biblioteka współorganizuje wraz z Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku coroczną akcją *Mamy Niepodległą!*, która polega na radosnym świętowaniu dnia odzyskania niepodległości i wysyłaniu okolicznościowej kartki do bliskich.

Nie ulega wątpliwości, że biblioteka jest ważnym miejscem w szkole. Tu uczniowie często przeżywają swoje pierwsze spotkania z książką, wchodząc we wspaniały świat przygód, podróży i ważnych przeżyć.

W tym miejscu warto wspomnieć wszystkich nauczycieli, którzy od początku istnienia szkoły przyczynili się do sukcesywnego wzbogacania księgozbioru biblioteki: Mirosław Piotrowski – pierwszy nauczyciel bibliotekarz, który dokonywał zakupów i zakładał księgozbiór, Danuta Pawlicka, Ewa Rynkiewicz, Stefania Andruch, Gabriela Niemczynowicz, Stanisława Szlagrowska, Małgorzata Dreczka, Krystyna Ziełńska, Edmund Cieślęwicz, Władysław Czyżewski, Alicja Jasińska, Ewa Szafrąńska, Teresa Sosnowska, Grażyna Bogdała, Alicja Berowska. Obecnie o księgozbiór dbają Aneta Buchmiet i Jowita Kotomska.

Rys. 52. Nauczyciele, pracownicy szkoły i uczniowie prezentują kartki w ramach akcji *Mamy Niepodległą!*, które następnie zostaną wysłane do bliskich im osób, rok 2013

W sierpniu 2009 roku na terenie ZSO 16 organizowana była *Akcja Lato*, czyli wypoczynek dla dzieci i młodzieży pozostających na wakacje w miejscu zamieszkania. Jedną z kilku form aktywności zaproponowanej uczestnikom były zajęcia modelarskie. Pomysłodawcą oraz prowadzącym był Marcin Krupa, który na ich potrzeby użył własnego sprzętu w postaci zestawu modelu zdalnie sterowanego samochodu terenowego. Drugim nauczycielem opiekującym się młodzieżą w tym przedsięwzięciu był Arkadiusz Dera. Ponieważ składanie i jazda modelem wzbudziła zainteresowanie uczestników akcji, Marcin Krupa postanowił powtórzyć podobne zajęcia w trakcie ferii zimowych (*Akcja ZIMA 2010*). Wtedy też zrodziła się idea powstania w szkole Szkolnego Koła Modelarskiego. Myślą przewodnią przyświecającą organizatorowi i opiekunowi SKM była chęć poszerzenia zainteresowań uczniów, rozwijania umiejętności politechnicznych i manualnych oraz stworzenia kreatywnej alternatywy dla innych form spędzania wolnego czasu. Oczywiście istotnym czynnikiem była również możliwość dzielenia się przez nauczyciela swoją pasją z uczniami.

Rys. 53. Szkolne Koło Modelarskie (autor. Marcin Krupa)

Szkolne Koło Modelarskie oficjalnie rozpoczęło działalność od spotkania organizacyjnego, które odbyło się w czwartek 15.10.2009 r. Od tego momentu w kolejnych latach na cotygodniowych spotkaniach zbierali się cyklicznie młodzi entuzjaści modelarstwa. W trakcie zajęć budowano najpierw proste modele szybowców halowych z drewna balsowego, potem te bardziej skomplikowane klasy F1AM, dziewczęta i chłopcy próbowali swoich sił również przy wykonaniu i oblatywaniu balonów na ogrzane powietrze. Jednak głównym obiektem zainteresowania szkolnych modelarzy były zdalnie sterowane radiem (RC) modele kołowe w skali 1:10 samochodów zarówno terenowych klasy buggy E-10, jak i torowych klasy TC 1/10.

Modele te były montowane w trakcie zajęć, ale największą frajdę sprawiała szybka, wymagająca niemałych umiejętności i wprawy, jazda tymi pojazdami, która odbywała się na sali gimnastycznej, szkolnych korytarzach oraz oczywiście na boisku szkolnym. Szkolne Koło Modelarskie zawiesiło swoją działalność na czas pandemii, ale jego twórca planuje wkrótce wznowienie. Nowym obszarem zainteresowań sekcji modelarskiej, przy zachowaniu dotychczasowych, ma być nauka latania dronem i wykorzystania go na potrzeby szkoły.

Wspomnienia Pani Krystyny Pogorzelskiej, wieloletniej nauczycielki i dyrektor naszej szkoły

40 lat moich wspomnień

Jako absolwentka Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze w 1981 r. podejmuję pracę w ZSO nr 6 w Gorzowie Wielkopolskim. Pod kierunkiem pani dyrektor Łucji Wilczyńskiej wspólnie z nauczycielami, uczniami oraz rodzicami przystępujemy do pracy. Przewozimy: meble, sprzęty i pomoce – tworzymy izby lekcyjne. 2 października 1981 roku oficjalnie rozpoczyna się rok szkolny. W pierwszym roku pracy uczę w klasie II b języka polskiego, matematyki, środowiska, plastyki, prac-techniki oraz w klasach III b, III c, III e – matematyki. Moje lekcje hospituje wicedyrektor mgr Stanisław Sasiadek.

*

Z dniem 17 lutego 1982 r. Urząd Miejski w Gorzowie Wielkopolskim Wydział Oświaty i Wychowania przyznaje mi zasiłek nauczycielski na zagospodarowanie.

W 1983 roku otrzymuję swoją pierwszą ocenę pracy – bardzo dobrą. W latach 1984/1985 przebywam na urlopie wychowawczym.

W związku z uruchomieniem Szkoły Ćwiczeń Studium Nauczycielskiego na podstawie zarządzenia Ministra Oświaty i Wychowania w Gorzowie Wlkp. z dniem 31 sierpnia 1984 roku otrzymuję powołanie na instruktora Szkoły Ćwiczeń. Moje lekcje analizuje ze studentami metodyk mgr Danuta Guzińska. Prowadzę również lekcje otwarte dla nauczycieli, studentów oraz gości z NRD i Francji. Przez wiele lat współpracuję z Wydziałem Humanistycznym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wlkp., Akademią Wychowania Fizycznego w Gorzowie Wlkp. oraz z Instytutem Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego. W tym czasie w moje ślady idzie moja młodsza siostra. Obecnie Barbara Tomaszewska jest nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej w naszej szkole. Jestem z niej bardzo dumna.

*

Pamiętam chwilę, gdy pani wicedyrektor Krystyna Kopacz i pani wicedyrektor Zofia Filipczyk poprosiły mnie do swojego gabinetu. Na ich prośbę, to ja, młodziutka nauczycielka, w imieniu grona SP 16 żegna i dziękuje pierwszej pani dyrektor Łucji Wilczyńskiej za ślad, który zapisuje się dużymi literami na kartach historii naszej szkoły (do dziś pamiętam siebie w granatowej sukience w białe kwiatuszki).

*

Z dniem 1 września 1989 roku powierzono mi funkcję wicedyrektora w Szkole Podstawowej nr 16 w Gorzowie Wielkopolskim. Współpracuję ze wspaniałymi ludźmi: dyrektorem mgr. Karolem Dorywalskim, wicedyrektorami: mgr Anną Regulską, mgr Krystyną Józefów, mgr Henryką Bednarską, mgr Józefem Świdorskim, a także z pedagogami - mgr Wiesławą Luftman oraz mgr Bolesławem Kluczykiem. Kochana sekretarka mgr Bożena Kunik wszystko ogarnia. Pod okiem doświadczonych koleżanek uczę się i w końcu sama potrafię ułożyć niezapomniany „plan kołkowy”.

W tym czasie trwają przygotowania od nadania naszej szkole imienia. „Wybory patrona w SP były jednymi z pierwszych w demokratycznej Polsce. Ponad 2000 uczniów przez cały rok szkolny pasjonowało się kampanią wyborczą i namawiało do poparcia własnego kandydata.” Koordynatorem wyboru patrona była Henryka Bednarska, wicedyrektor szkoły ds. wychowawczych. W przygotowania bardzo angażuje się sekretarka szkoły – Bożena Kunik. Sztandar, który haftuje nauczycielka plastyki, p. Jadwiga Jagodzińska, powstaje w domu pani Bożeny. Przed uroczystością w nocy szkoły pilnują nauczyciele – nic nie może się wydarzyć. 12 czerwca 1990 roku w Szkole Podstawowej nr 16 odbywa się uroczyste nadanie imienia Józefa Piłsudskiego. Tablicę pamiątkową wykonuje i przekazuje szkole mój mąż, Arkadiusz.

*

W roku 1993 funkcję dyrektora szkoły obejmuje mgr Andrzej Stanek. Uwielbiają go uczniowie, ale jednocześnie darzą go ogromnym szacunkiem. Mój syn Michał, uczeń tej szkoły, wspomina, że „u Stanka to krótka piłka”.

W tym czasie dokształcam się w Centrum Podwyższania Kwalifikacji Nauczycieli w Warszawie. Nadal z wicedyrektor Anną Regulską pełniemy swoje funkcje.

Od 1995 roku współpracuję z młodą i wspaniałą pedagog mgr Izabelą Aszeberg.

W tym okresie podejmuję działania innowacyjne w zakresie wdrażania nowatorskich metod nauczania i wychowania. Wzoruję się na doświadczeniach pierwszej w naszym województwie szkoły integracyjnej w Zielonej Górze, którą kieruje mgr Z. Wołyniec. Z pedagogiem, Bolesławem Kluczykiem, gościmy w zielonogórskiej placówce integracyjnej. Nasz innowacyjny projekt zostaje zatwierdzony przez Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wlkp. Od 1 września 1996 roku w ZSO nr 6 organizujemy pierwsze oddziały integracyjne.

W 1997 roku ukończyłam studia podyplomowe w zakresie Pedagogiki Rewalidacyjnej. 22 lutego 2000 r. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Przedszkole Integracyjne w Skwierzynie zapraszają mnie na konferencję pt. *Wychowanie i nauczanie*

integracyjne jako przejaw humanizacji edukacji. Czuję się wyróżniona, gdyż jako propagatorzy integracji u boku dyrektora Z. Wołyńca z Zielonej Góry, dzielimy się doświadczeniami z naszych już integracyjnych placówek.

*

12 października 2000 roku (czwartek) o godzinie 11.45 w gmachu Ministerstwa Edukacji Narodowej, Al. J. Ch. Szucha 25 – sala 102 jako jedyna przedstawicielka lubuskiego odebrałam z rąk Ministra Edukacji Narodowej, Edwarda Wittbrodta, nagrodę pierwszego stopnia. Nie myślałam, że tak bardzo przeżyję tę uroczystość.

W tym czasie 20-lecie pracy w ZSO nr 6 obchodzą: dyrektor mgr Andrzej Stanek, zastępca dyrektora mgr Krystyna Pogorzelska, mgr Bolesław Kluczyk, mgr Urszula Herezo, mgr Anna Marczyk, mgr Michalina Zwoździak, pani Krystyna Rasch, pani Kazimiera Łabuz i pani Bożena Kunik.

*

Będąc członkiem Oddziału Polskiego Stowarzyszenia Montessori w Gorzowie Wlkp. współpracuję z prezesem oddziału, panią Ewą Kogucką. Od września 2001 r. w naszej szkole rusza pierwsza klasa Montessori. Kończąc formę doskonalenia zawodowego nauczycieli organizowanego przez Towarzystwo Oświatowe Arka w Poznaniu „Metody Marii Montessori”, wiem, że nam się uda. Na łamach prasy ukazuje się artykuł pt. „Dzieci jednego Boga”, w którym czytamy „W tej szkole jest zwyczajnie”.

W zakresie pracy dydaktyczno-wychowawczej motywuję nauczycieli do wdrażania nowatorskich metod nauczania w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Powstają dwie innowacje:

1. Ruchu rozwijającego Weroniki Sherbon,
2. Wykorzystanie komputerów w edukacji wczesnoszkolnej.

Wdrażany i realizowany jest program współfinansowany przez Fundację Unia Pomocy Niepełnosprawnym – Szansa dla dzieci z wadami wzroku i słuchu. Szkoła otrzymuje specjalistyczny sprzęt, a uczniowie niepełnosprawni szansę na profesjonalną edukację dostosowaną do ich możliwości.

Nawiązuję współpracę z Ośrodkiem Opiekuńczo-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem. Przy wsparciu Lubuskiego Kuratora Oświaty realizowany jest program edukacyjno-terapeutyczny. Z udziałem pełnomocnika wojewody do spraw osób niepełnosprawnych organizuję spotkanie dla rodziców na temat „Dziecko niepełnosprawne – możliwości rodziny”. 11 lutego 2002 roku otrzymuje akt nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego!

*

Wyjątkowym mogę nazwać rok 2003, gdyż nawet nie pomyślałam, że, będąc w 2000 roku opiekunem mgr. Marka Piechowiaka, połączą się nasze role. „Mareczek” obejmuje stanowisko dyrektora ZSO nr 6 w Gorzowie Wlkp. Jestem spokojna, że młodość da radę. W tym młodym człowieku ujmowała mnie sumienność i rzeczowość oraz bardzo dobry kontakt z uczniami i rodzicami w czasie zajęć rehabilitacyjnych. W tym czasie obowiązki wicedyrektor pełni również mgr Anna Jastrzębska. Kochana i niezapomniana Ania była moim wspianiałym przyjacielem „na dobre i na złe”. Gdy widziała, że jestem podminowana, mawiała „Pogorzelska, policz do 10”. Podczas posiedzeń zespołu kierowniczego bardzo często z jej ust padały słowa: „Dy – re – kto – rze, do brze – gu”.

Wszystkim nam Jej brakuje. Pracowałyśmy „ramię w ramię”.

Rok 2003 zostaje nazwany Europejskim Rokiem Osób Niepełnosprawnych. W ZSO nr 6 mamy 19 oddziałów integracyjnych i 393 uczniów niepełnosprawnych.

W ramach wizyty byłego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie – Ryszarda Kaczorowskiego organizowanej przez Radę Miasta Gorzowa Wlkp., zaangażowałam się wraz z nauczycielami i uczniami naszej szkoły w przygotowania okolicznościowej pamiątki.

Wspólnie z placówkami kształcenia specjalnego, przygotowując oprawę artystyczną, świętujemy na deskach Teatru im. Juliusza Osterwy.

W ramach promocji szkoły cyklicznie dla szkół podstawowych z Osiedla Staszica organizujemy Festiwal Nauki i Sztuki.

W 2004 roku byłam odpowiedzialna za współorganizację i podsumowanie I i II etapu projektu edukacyjnego ATENY 2004 przy udziale olimpijczyków i paraolimpijczyków w ramach Europejskiego Roku Edukacyjnego poprzez Sport.

Na Turnieju Integracyjnym dla uczniów klas I-III kibicowaliśmy wszystkim uczestnikom.

*

W 2005 roku odznaczona zostałam Srebrnym Krzyżem Zasługi.

*

W 2007/2008 roku koordynuję działania i przygotowania do organizacji uroczystości nadania imienia Józefa Piłsudskiego Gimnazjum nr 16 i VIII Liceum Ogólnokształcącemu. Pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Gorzowa Wlkp., Tadeusza Jędrzejczaka, powstaje publikacja – redakcji podejmuje się mgr Anna Minorowicz i pan Wojciech Wyszogrodzki.

To trudny dla mnie czas, pełen kolejnych wyzwań:

- muszę postępować zgodnie z procedurami;
- kolega, Eugeniusz Jaszkuł, tworzy projekt nowego sztandaru, tablicy pamiątkowej

i potężnej scenografii;

- niecierpliwie oczekuję na sztandar haftowany na wschodzie Polski;
- zabiegam o udział gorzowskiej orkiestry;
- panowie konserwatorzy budują scenę;
- mgr Ewa Hrybacz przygotowuje oprawę artystyczną;
- rekwizyty i mundury sprowadzone są z Poznania;
- wzbogacamy izby pamięci pamiątkami.

Nawiązuję kontakt z placówkami noszącymi imię patrona w całym kraju. Utrzymuję współpracę z Fundacją Rodziny Józefa Piłsudskiego w Sulejówku.

11-12 maja 2008 roku, w rocznicę śmierci patrona, delegacja uczniów naszej szkoły pod opieką nauczyciela historii, mgr. Marcina Krupy, wyjeżdża do Krakowa na zjazd szkół imienia Józefa Piłsudskiego.

Liczne działania doprowadziły do wręczenia szkole sztandaru, tablicy pamiątkowej, powstania Izby Pamięci im. Józefa Piłsudskiego, powstania hymnu szkoły, wydania publikacji okolicznościowej oraz kartki pocztowej.

Podczas uroczystości z wielką dumą mam zaszczyt odczytać list od rodziny J. Piłsudskiego. Zaproszeni goście częstowani są przez szkołę wykwintnymi daniami, które pod okiem niezastąpionej pani intendent, Maryli Bury, przygotowała szkolna kuchnia.

*

W ramach projektu „Podniesienie efektywności kształcenia uczniów z specjalnymi potrzebami edukacyjnymi” w roku 2010 uczestniczę w spotkaniu dotyczącym zmian w obszarze ich kształcenia.

W latach 2012/2013 angażuję się czynnie w realizację projektu współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach EFS pt. „Innowacyjne wsparcie szkół w klasach I-III”.

*

29 lipca 2012 roku żegnam księdza proboszcza Romana Harmacińskiego słowami: „My ze swojej strony zapewniamy, że ślady Twojej działalności duszpasterskiej wśród nas pozostaną w naszych sercach zgodnie ze znaczeniem słów: *Żyj tak, aby ślady Twoich stóp przetrwały Ciebie*”.

W październiku 2012 roku ma miejsce wizytacja ks. biskupa Pawła Sochy.

*

We współpracy z Gorzowskim Kołem Związków Sybiraków i dzięki życzliwości wspaniałego prezesa, pani Marii Dratwińskiej, przy zaangażowaniu pana Marcina Krupy, organizujemy

wystawę poświęconą pamięci Sybiraków pt. „Rok dialogu pokoleń”. 20 marca 2014 roku ma miejsce otwarcie wystawy oraz żywe lekcje historii z udziałem członków Koła Sybiraków. Adresatem była społeczność ZSO nr 16, gorzowskie szkoły oraz mieszkańcy miasta.

*

W swojej pracy zawodowej staram się rozwijać współpracę z rodzicami, przecież wielu z nich to moi uczniowie. Dla maluchów organizuję oddziały przedszkolne i dwa całodzienne oddziały w szkole. Opracowuję wniosek na realizację rządowego programu „Radosna szkoła” - pozyskujemy środki na pomoce dydaktyczne i wyposażenie sal zabaw, powstaje również plac zabaw. Angażuję rodziców w codzienne życie szkoły poprzez udział np. w imprezach i uroczystościach szkolnych. Efektem dobrej współpracy było przedstawienie pt. „Bajki łączą pokolenia”, które odbyło się w czerwcu 2014 roku, a zostało przygotowane przez 6 grup oddziałów przedszkolnych z udziałem przebranych rodziców, którzy sami szyli potrzebne stroje.

I grupa - „Kaczka Dziwaczka”, Katarzyna Kubis

II grupa - „Królewna Śnieżka”, Elżbieta Bakunowicz

III grupa - „101 Dalmatyńczyków”, Joanna Skowrońska

IV grupa - „Smerfy”, Małgorzata Sikorska

V grupa - „Abecadło”, Daria Staniszevska

VI grupa - „Akademia Pana Kleksa”, Joanna Dera

*

Na stałe współpracujemy z przedszkolami nr 21, 25, 10, 7. Nasze działania polegają na organizacji wspólnych konkursów, zajęć adaptacyjnych, występów, uroczystości oraz współpracy nauczycieli poprzez rady szkoleniowe i zajęcia otwarte. We wrześniu 2015 roku biorę udział w ewaluacji zewnętrznej Przedszkola Miejskiego nr 21 jako przedstawiciel instytucji, z którą przedszkole po sąsiedzku współpracuje na co dzień. Serdecznie wspieram dyrektora mgr Ewę Zalas, ponieważ w chwili, gdy tworzyliśmy oddziały przedszkolne, mogłam liczyć na szczere wsparcie i profesjonalizm pani dyrektora.

*

Tego nie można zapomnieć - otrzymuję zaproszenie.

Lubuski Kurator Oświaty, pani Ewa Rawa, serdecznie zaprasza na Wojewódzkie Obchody Dnia Edukacji Narodowej, które odbędą się 13 października 2017 roku o godz. 11.00 w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp. Tam wręczono mi nagrodę Ministra Edukacji Narodowej za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej. Na pięknym dyplomie widnieje podpis: „Anna Zalewska, Minister Edukacji Narodowej”.

Na prośbę pana Grzegorza Radosa z Kuratorium Oświaty w imieniu osób wyróżnionych, odznaczonych, nagrodzonych, na deskach teatru gorzowskiego – ja, Krystyna Pogorzelska, dziękuję (Boże!). Była to dla mnie wyjątkowa lekcja – lekcja wieńcząca 36 lat mojej pracy zawodowej.

W 2017 roku podejmuję decyzję o przejściu na emeryturę, ale jeszcze pracuję.

*

W chwili gdy zbieram myśli, aby swoją historię opisać, wiem na pewno, że w czterdziestoleciu mojej pracy zawodowej zawsze wspierała mnie rodzina. Mąż Arkadiusz Pogorzelski – jak często mawiałam, „bez układu nerwowego”, musiał wysłuchiwać codziennie rady pedagogiczne. Syn Michał – absolwent mojej szkoły – jest prawnikiem. Jestem z niego bardzo dumna. Mam wspaniałą synową Joannę oraz wspaniałe wnuki: Zofię i Aleksandra. Olek obecnie jest uczniem klasy III b tej szkoły.

*

W piosence słowa „40 lat minęło” brzmią jakże melodyjnie. Jednak obchodząc jubileusz 40- lecia musimy pamiętać, że lata, które minęły, naznaczone są ciężką pracą wielu ludzi: dyrektorów, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi, rodziców i uczniów.

O tych, którzy znaleźli miejsce w pociągu do wieczności, nie możemy zapomnieć:

Zofia Kostrzyńska,

Alicja Jasińska,

Józef Świdorski,

Ryszard Straszyński,

Aleksander Narczewski,

Bożena Narczewska,

Renata Ogrodowczyk,

Anna Marczyk,

Halina Hernik,

Cezary Olejniczak,

Dorota Witczyk,

Czesława Lewczuk,

Anna Jastrzębska,

Stefania Andruch,

Bolesław Kluczyk,

Halina Maniukiewicz,

Łucja Wilczyńska,

Alina Kupiec,
Stanisława Werszler,
Jadwiga Plawgo.

*

O podzielenie się wspomnieniami poprosiła mnie obecna dyrektor naszej szkoły, mgr Elżbieta Wulbach. Zadanie to starałam się wykonać najlepiej jak potrafię, ale chyba jednak nie wszystko pamiętam.

Nieraz, dedykując myśli uczniom, mówiłam lub pisałam na kartach pamiętników: „Idź dzielnie przez życia znoje, a gdy osiągniesz cel, to będzie tylko Twoje”.

Ja swój cel osiągnęłam i tego samego życzę szanownej pani dyrektor, pani wicedyrektor Mirosławie Iwanowskiej i panu wicedyrektorowi Michałowi Właźlakowi.

I już dziś wiem, że to się Państwu uda!

Kadra nauczycielska w latach 1981 - 2022:

Adamczyk Józefa, Aleksandrowicz Anna, Andruch Stefania, Andrysiak Marta, Andrzejczak Ewa, Aszeberg Izabela, Atroszko-Szlachtowicz Aleksandra, Baczkowski Jerzy, Bajdzińska Ewa, Bakunowicz Elżbieta, Bałanda Aneta, Banaszczak Małgorzata, Baranowska Beata, Barylska Joanna, Basińska Barbara, Batycki Karol, Bąk-Sadowska Ewa, Bąkała Mirella, Bednarska Henryka, Belina Grażyna, Belina Zbigniew, Berowska Alicja, Bielawska Alicja, Bielska Mirosława, Błatkiewicz Małgorzata, Błaszczak Kacper, Bogdała Grażyna, Bojanowski Bogusław, Borowicz Elżbieta, Borysewicz Stanisława, Borzyńska Irena, Bosiacka Dorota, Broniarek Beata, Brychcy Roman, Brylińska Małgorzata, Brzezińska Justyna, Brzozowska Paulina, Buchmiet Aneta, Burdzy Zyta, Bury Daniel, Buszkiewicz Halina, Butrymowicz Henryka, Byczkowski Zbigniew, Chodacka Danuta, Cholewa Urszula, Chudy Mariusz, Chudzik Paweł, Cichońska Wanda, Cieśla Jolanta, Cieślewicz Edmund, Cyran Wiesława, Czekaj Krzysztof, Czernicka Alina, Czyżewska Ewa, Czyżewski Władysław, Daciuk Jordana, Dalidowicz Barbara, Danilewicz Maja, Dąbek Magdalena, Demidziuk Agata, Dera Arkadiusz, Dera Joanna, Deska Paulina, Dębski Romuald, Dobrowolska Anna, Dobryniewska Małgorzata, Dolata Małgorzata, Doliński Kazimierz, Domagała Honorata, Dominiak Agata, Dominiak Ewa, Domzalska Maria, Dorywski Karol, Drąg Grażyna, Dreczka Małgorzata, Dudkiewicz Małgorzata, Dudziak Alicja, Duszyński Daniel ks., Dychtowicz Justyna, Dydak Daniel ks., Dysierowicz Gabriela, Dziemidowicz-Żurek Katarzyna, Dziwota Ewa, Erwardt Wiesława, Figiel Zofia, Filipczyk Zofia, Florek Hanna, Frątczak Aleksandra, Frencel Radosław, Frukacz Lidia, Gajewska Maria, Gajkowska Izabela, Gamalczyk Barbara, Garbacz Małgorzata, Garczyński Mieczysław, Gawel Bernadeta, Gawlik Janina, Gazdecka Edyta, Gazdecka Justyna, Gbiorczyk Stanisław, Gintowt Agnieszka, Gliwińska-Rossa Joanna, Gładkowska Jolanta, Głowiak Stanisława, Głowacka Iwona, Głowicka Beata, Gomulska Ewa, Góralczyk Piotr, Górowska Natalia, Górka Barbara, Grabowska Elżbieta, Grabowska Wiesława, Grochowski Roman, Gromiec Maurycy, Gruntkowska Krystyna, Gruszczyńska Beata, Gruszewski Dariusz, Grzeszczuk Halina, Guzińska Danuta, Harabin Renata, Herezo Urszula, Hernik Halina, Hołownia Bożena, Hołówko Radosław, Hrybacz Ewa, Iwanko Andrzej, Iwanow Silvija, Iwanowska Mirosława, Iwaszkiewicz Alina, Izydorek Katarzyna, Jagoda Alicja, Jagodzińska Jadwiga, Jakubowska Anna, Janas Monika, Jankowski Jarosław, Jankowski Zygmunt, Janusz Barbara, Jarczak Anna, Jasińska Alicja, Jasińska Danuta, Jasiukiewicz Irena, Jarczak Anna, Jarno Małgorzata, Jastrzębska Anna, Jaśkowiak Joanna, Jaszkuł Eugeniusz, Jaszczak Katarzyna, Jodko Irena, Józefów Krystyna, Jurasz Elżbieta, Jurek Wojciech ks., Jurkowski Łukasz ks., Kaczmarek Karolina, Kajkowska Irena, Kaliściak Małgorzata, Kałużna Joanna, Kanarek Leonard, Karasińska Halina, Karol Jan, Karpik Bogusława, Kasprzak Lidia, Kasprzyk Danuta, Kaźmierak Agnieszka, Kaźmierczyk Joanna, Kępka Jolanta, Kiecana Jacek, Kluczyk Anna, Kluczyk Bolesław, Kluczyk Łukasz, Kłysz Janina, Klukiewicz Krzysztof, Kłysz Dorota, Książ Grzegorz, Kobryń Małgorzata, Kochanowski Marek, Kolasińska Magdalena, Kotecka Katarzyna, Kołosowska-Giordano Agnieszka, Koniarek Krystyna, Konopińska Marta, Kopacz Krystyna, Kopydłowska Alina, Korcz Joanna, Korebko Aleksandra, Korpas Marta, Korsak Agata, Kortus Edyta, Kosakowska Monika, Kostrzyńska Zofia, Kotlenga Aldona, Kotomska Jowita, Kowalczevska Ewa, Kowalska Ewa, Krajenka Agnieszka, Kramer Andrzej ks., Krasucka Dominika, Krawczyk Agnieszka, Krempla Monika, Kresowiecka Jadwiga, Krupa Marcin, Kruszel Katarzyna, Krzyżaniak Anna, Krzyżanowska Irena, Krzyżanowski Robert, Kubiak Magda, Kubisiak Danuta, Kubiś Katarzyna, Kubiś Urszula, Kupiec Alina, Kuperski Grzegorz ks., Kuszyńska Estera, Kurzepa Henryka, Kužel Elżbieta, Kwak Mariola, Lachman Adam, Lachowicz Renata, Lachowski Bronisław, Lacroix Beata, Lalik Małgorzata, Laszecka Barbara, Lewandowska Alicja, Lewandowska Beata, Lewandowska Bogumiła, Lewandowska Ewelina, Lewandowska Lidia, Lewczuk Czesława, Lichodziejewska Małgorzata, Linkiewicz Jadwiga, Lipska Ewa, Lipska Izabela, Lisiecka-Rzepka Julita, Lirka Krystyna, Lisowski Wojciech, Luftman Natalia, Luftman Wiesława, Łabuz Kazimiera, Łankuć Adam, Łochowski Bronisław, Łokcic Barbara, Maciejewski Andrzej, Maculewicz

Grażyna, Maćkowiak Jan, Madej Małgorzata, Majewski Henryk, Malinowska Anna, Małecka Irena, Małochwiej Barbara, Mamczyc Małgorzata, Mania Magdalena, Maniukiewicz Halina, Marciniak Marcin ks., Marciniak Teresa, Marczyk Anna, Mataczyna Katarzyna, Mariankowska Joanna, Marcinkiewicz Barbara, Mazgaj Piotr, Mazur Agnieszka, Mazurek Jadwiga, Mazurkiewicz Maria, Mezali Said, Michalak Izabela, Michalak Urszula, Michalski Łukasz, Mickiewicz Alina, Migdalska Anna, Mikołajczak Roberta, Milas Anna, Młodzińska Izabela, Minorowicz Anna, Mioduszevska Beata, Mirowicz Anna, Miśkiewicz Małgorzata, Miśkowiec Roman, Moglin Alicja, Moryson Julianna, Mucha Karolina, Musiałowski Adam, Myśków Marlena, Napiórkowska Elżbieta, Narczewski Aleksander, Narczewska Bożena, Nawrocka Aniceta, Neuman Elżbieta, Niekrewicz Agnieszka, Niemczyn Dariusz, Niemczynowicz Gabriela, Nieprus Marianna, Nowak Wojciech ks., Nowakowski Andrzej, Nowicka Jadwiga, Nowicka Joanna, Obrowska Stanisława, Odwrot Dariusz, Ogrodowczyk Renata, Olech Alicja, Olejniczak Cezary, Olsztyński Wiktor, Oraczewska Agnieszka Ewa, Osipczuk Małgorzata, Ossowska Marzena, Ostałowska Teresa, Ostapczuk Teresa, Pakuła Jadwiga, Pasternak Sylwia, Patalas Ryszard, Paulus Marianna, Pawlaczyk Jarosław, Pawlicka Danuta, Pawlak Aneta, Pawlak Irena, Pawlicka Danuta, Pawłowicz Małgorzata, Perłakowski Robert, Petri Małgorzata, Pewna Anna, Pietrucka Joanna, Piasecka Teresa, Piasecki Wojciech, Piechocka Jolanta, Piechowiak Marek, Pietruszka Marianna, Pilsak Izabela, Piosik Izabela, Piotrowski Mirosław, Plawgo Jadwiga, Pławsiuk Joanna, Piwarska Ewa, Podnieśńska Ewa, Pogorzelska Krystyna, Pokorniecka Maja, Polarczyk Mieczysław, Półgęsek Jan, Przesmycka Małgorzata, Radek Beata, Rados Wioletta, Rakoczy Barbara, Rasch Krystyna, Rąblewska Wioletta, Regulska Anna, Rembelińska Arleta, Rępińska Marta, Robak Aldona, Rokicka Katarzyna, Rudniak Ewa, Rus Elżbieta, Rutkowska Anna, Rutkowska Małgorzata, Rutkowska Mariola, Rutkowska Joanna, Rybarczyk Irena, Rybarska Grażyna, Rybicka Weronika, Rycąbel Ewa, Rynkiewicz Ewa, Rynkiewicz Irena, Rzeczkowska Joanna, Rzemieniecka Halina, Sadowska Joanna, Sakson-Bartosz Agata, Sągajłło-Abramek Teresa, Sąsiadek Stanisław, Seweryński Dariusz, Sikorska Małgorzata, Sidor Ewelina, Sidoruk Gertruda, Skitek Urszula, Skonieczna Justyna, Skowrońska Alicja, Skowrońska Joanna, Skwierzyńska Barbara, Sobocińska Mirosława, Sobolewska Ewa, Sosnowska Teresa, Słaby Anna, Sławska Alina, Smoła Andrzej, Sołowińska Katarzyna, Spirydowicz Teresa, Spirydowicz Zenon, Stachowiak Wioletta, Stachrowski Waldemar, Stanek Andrzej, Staniszevska Daria, Stankiewicz Beata, Stankowska Teresa, Starczewska Benedykta, Staśkiewicz Agnieszka, Stępkowska Lucyna, Straszynski Ryszard, Strzyżewski Michał, Stawna Sylwia, Stelmasczyk Elżbieta, Szafrąńska Ewa, Szefer Piotr, Szlagowska Stanisława, Szmagańska Anna, Szmania Anna, Szmit Małgorzata, Szymtkiewicz Krzysztof, Szołomicka Maria, Szozda Emanuela, Sztachelska Magdalena, Sztorc Krystyna, Szulc Jan, Szuskiewicz Lila, Szustek Elżbieta, Szymańska Joanna, Śmigieńska Katarzyna, Śron Czesław, Świdorski Józef, Tarabuła Wanda, Telec Aleksandra, Tokarczuk-Saturska Katarzyna, Tomaszewska Barbara, Tomczyk Marzena, Tottie Per, Troczewska Dorota, Tumiłowicz Zuzanna, Tybiszevska Teresa, Tymek-Rochowiak Irena, Uchto Halina, Urbanowski Marian, Wańdoch Teresa, Warzybok Elżbieta, Warzychowska Marta, Wasiak Lilla, Wasilkowska Janina, Waszkowiak Wojciech, Waśkiewicz Ewelina, Wereszczyńska Lidia, Wernerowski Jerzy, Werszler Stanisława, Węglewski Robert ks., Wilczyńska Łucja, Wilczyńska Katarzyna, Wieczorek Irmina, Wieczorek Daria, Wieczorek Wioletta, Wiśniewska Bogusława, Witczyk Dorota, Witkowska Dorota, Właźlak Michał, Wojtysiak Jolanta, Wójcik Przemysław Jan, Wręczycki Andrzej ks., Zaborski Krzysztof, Zajbert Krzysztof, Zajdel Regina, Zalewski Mariusz, Zapadka Anna, Zaręba Grażyna, Zawada Alicja, Zelek Rafał, Zielińska Bożena, Zielińska Krystyna, Ziemia Iwona, Ziembakowska Aneta, Zjawin Elżbieta, Zwierzyńska Anna, Zwoździak Michalina, Żebrowska Anna, Żmudzińska Karolina, Żońno Magdalena, Żydek Katarzyna

Dyrektorzy i wicedyrektorzy szkoły:

Dyrektorzy:

Dorywalski Karol

Piechowiak Marek

Stanek Andrzej

Wilczyńska Łucja

Wulbach Elżbieta

Wicedyrektorzy:

Bednarska Halina

Dera Joanna

Filipczyk Zofia

Iwanowska Mirosława

Jastrzębska Anna

Kopacz Krystyna

Pogorzelska Krystyna

Regulska Anna

Sąsiadek Stanisław

Świdorski Józef

Werszler Stanisława

Właźlak Michał

Spis ilustracji

Rys. 1. Budynek szkoły, stan w maju 1981r.....	4
Rys. 2. Jeden z pierwszych oddziałów przedszkolnych przy Szkole Podstawowej nr 16.....	5
Rys. 3. Pierwsza dyrektor szkoły mgr Łucja Wilczyńska w swoim gabinecie.....	6
Rys. 4. Uczennice klas IV czekające na przydział do poszczególnych klas.....	7
Rys. 5. Uczniowie 01.09.1982 r. na placu przed szkołą.....	7
Rys. 6. Najlepsza w województwie matematyczka Agnieszka Wasiak otrzymuje wzorowe świadectwo z rąk dyrektor szkoły.....	8
Rys. 7. Część grona pedagogicznego, rok szkolny 1982/1983.....	9
Rys. 8. Wizytacja ministra oświaty i wychowania. Na pierwszym planie pani dyrektor Łucja Wilczyńska i minister Bolesław Faron.....	9
Rys. 9. Uczniowie starający się o przyjęcie do VIII liceum, nowej szkoły średniej w Gorzowie Wielkopolskim, na egzaminie wstępnym.....	10
Rys. 10. Uczniowie klasy Id podczas otrzęsin.....	11
Rys. 11. Pierwszy egzamin maturalny odbył się 11.05.1999 r. na sali gimnastycznej, do egzaminu przystąpiło 107 osób.....	12
Rys. 12. Uroczystość nadania szkole patrona.....	14
Rys. 13. Uczniowie składają śluby na sztandar. Uroczystość nadania patrona.....	15
Rys. 14. Gromada zuchowa „Łaziki”.....	17
Rys. 15. Jasełka, rok szkolny 2000/2001.....	18
Rys. 16. Pani dyrektor Krystyna Pogorzelska pasuje pierwszoklasistów na uczniów.....	19
Rys. 17. Uczniowie klas I-III z teatryku „Kubus” po przedstawieniu pt. „Kopciuszek” w przedszkolu nr 21.....	19
Rys. 18. Egzamin na kartę rowerową, rok szkolny 1982/1983.....	20
Rys. 19. Egzamin na kartę rowerową rok szkolny 2021/2022.....	20
Rys. 20. Uczniowie i nauczyciele z VIII LO przy ZSO 16, a także pracownicy Urzędu Wojewódzkiego.....	21
Rys. 21. Uczniowie naszej szkoły na spotkaniu z prezydentem Aleksandrem Kwaśniewskim.....	22
Rys. 22. Wycinek z gazety opisujący udział naszej szkoły w projekcie Urzędu Wojewódzkiego.....	22
Rys. 23. Nauczyciel niemieckiego, pani Agnieszka Kołosowska-Giordano promuje i zaprasza wszystkich.....	23
Rys. 24. Uczniowie klasy 5a świętują Dzień Języków Obcych, rok szkolny 2021/2022.....	23
Rys. 25. Uczniowie VIII LO na dziedzińcu klasztoru benedyktyńskiego. Wycieczka do Włoch 18-25.03.1997 r.	24
Rys. 26. Jedna z cyklicznych wycieczek w ramach projektu „Świąteczny Berlin.....	25
Rys. 27. Polonez pierwszych klas maturalnych; na zdjęciu uczniowie klasy IV b z wychowawczynią... ..	26
Rys. 28. Bał ósmoklasisty w 2019 r., pierwszy raz od powrotu 8- letnich szkół podstawowych.....	26
Rys. 29. Zakończenie roku szkolnego dla pierwszych absolwentów VIII Liceum Ogólnokształcącego.....	26
Rys. 30. Działalność sportowa ZSO 16 (autor: Marcin Krupa).....	27
Rys. 31. Reprezentacja koszykówki dziewcząt z trenerem Janem Maćkowiaki.....	30
Rys. 32. Reprezentacja siatkówki 1986/87. Po prawej mgr Anna Marczyk,.....	36
Rys. 33. Drużyna szczypiornistów z trenerem p. Ryszardem Straszyńskim.....	37
Rys. 34. 10.11.1993 – wznowiony Turniej o Puchar Dyrektora SP 16.....	38
Rys. 35. Część naszej siłowni szkolnej.....	40
Rys. 36. Uczniowie ZSO 16 uczą się grać w golfa.....	40
Rys. 37. Strzelnica szkolna.....	41
Rys. 38. Część naszej siłowni szkolnej.....	41
Rys. 39. Pomimo pandemii Covid-19 uczniowie klas 5 i 6 realizują program Erasmus +.....	43

Rys. 40. Uczniowie ZSO 16 wraz z panią Magdą Kubiak na projekcie Erasmus+, park Guell, Barcelona, Hiszpania	44
Rys. 41. Talenty, uczniowie klas I-III wraz z dyrektorem Michałem Właźlakiem i kadrą pedagogiczną biorą udział w specjalnie zorganizowanych zawodach sportowych	45
Rys. 42. Uczniowie liceum składają kwiaty przed pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego	45
Rys. 43. Projekt przedszkolny pt. „Bajki łączą pokolenia”	48
Rys. 44. Część wolontariuszy naszej szkoły	49
Rys. 45. Nasi uczniowie podczas olimpiady wiedzy o zdrowiu.....	51
Rys. 46. Pani pedagog wspierająca Ewa Bąk-Sadowska w czasie szkolenia „Edukacja zdalna na SPECjalne zamówienie”	52
Rys. 47. Pani dyrektor Elżbieta Wulbach przekazuje upominki i podziękowania medykom Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie.....	53
Rys. 48. Panie nauczycielki Ewa Bąk-Sadowska, Joanna Kaźmierczyk i Alina Czernicka szkolą się w temacie nauki zdalnej.....	53
Rys. 49. Uczennice klasy II liceum przygotowują drobne upominki dla medyków w ramach podziękowania za ich pracę w tym trudnym czasie	54
Rys. 50. Rok 2014, jeden z konkursów organizowanych w ramach Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych.....	55
Rys. 51. Część grona pedagogicznego na poczęstunku w bibliotece w czasie trwania Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych, Dzień Imienin, 28.10.2013 r. (siedzą od góry p. Krystyna Pogorzelska, p. Anna Jastrzębska, p. Jowita Kotomska, p. Małgorzata Pawłowic	55
Rys. 52. Nauczyciele, pracownicy szkoły i uczniowie prezentują kartki w ramach akcji Mamy Niepodległą!, które następnie zostaną wysłane do bliskich im osób, rok 2013	56
Rys. 53. Szkolne Koło Modelarskie (autor. Marcin Krupa)	57